

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

28.08.2018 № 2823/5

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
05 вересня 2018 р.
за № 1010/32462

Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства юстиції
[№ 1756/5 від 13.06.2019](#)
[№ 3948/5 від 10.12.2019](#)
[№ 564/5 від 14.02.2020](#)
[№ 1243/5 від 27.03.2020](#)}

Відповідно до [статей 59, 102, 107](#) та [151](#) Кримінально-виконавчого кодексу України та з метою врегулювання порядку виконання та відбування кримінальних покарань у виді арешту, обмеження волі, позбавлення волі на певний строк та довічного позбавлення волі **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити [Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань](#), що додаються.

2. Департаменту публічного права (Кравченко Л.М.) подати цей наказ на державну реєстрацію відповідно до Указу Президента України від 03 жовтня 1992 року [№ 493](#) «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади».

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Чернишова Д.В.

Перший заступник Міністра

Н. Бернацька

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства

	юстиції України 28 серпня 2018 року № 2823/5
	Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 05 вересня 2018 р. за № 1010/32462

ПРАВИЛА внутрішнього розпорядку установ виконання покарань

І. Загальні положення

1. Ці Правила регулюють порядок і умови виконання та відбування кримінальних покарань у виді арешту, обмеження волі, позбавлення волі на певний строк та довічного позбавлення волі.

Ці Правила обов'язкові для виконання персоналом установ виконання покарань, засудженими, які в них утримуються, а також іншими особами, які відвідують ці установи.

Ці Правила мають бути у вільному доступі для засуджених.

2. У цих Правилах терміни вживаються у таких значеннях:

Адміністрація Державної кримінально-виконавчої служби України - міжрегіональний територіальний орган Міністерства юстиції з питань виконання кримінальних покарань;

заклади охорони здоров'я - заклади охорони здоров'я, які мають ліцензію Міністерства охорони здоров'я України та не віднесені до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань;

{Абзац третій пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

контрагентський об'єкт - об'єкт (територія) підприємства, установи чи організації усіх форм власності, на якому (якій) засуджені залучаються до праці на договірній основі за межами установи виконання покарань;

крамниця - спеціально обладнане приміщення для придбання засудженими за безготівковим розрахунком продуктів харчування і предметів першої потреби;

медична частина (лікарняний заклад) - структурний підрозділ філії Державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України»;

міжрегіональна та/або центральна комісії - у цих Правилах зазначені терміни вживаються у значеннях, визначених у [Положенні про центральну та міжрегіональну комісії з питань визначення особам, засудженим до довічного позбавлення волі та позбавлення волі на певний строк](#), виду колонії, направлення для відбування покарання осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, позбавлення волі на певний строк, арешту й обмеження волі, та їх переведення, затверджені наказом Міністерства

юстиції України від 27 лютого 2017 року [№ 680/5](#), зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 28 лютого 2017 року за № 266/30134 (із змінами);

міжрегіональні управління - міжрегіональні управління з питань виконання покарань та пробації Міністерства юстиції;

молодший інспектор чергової зміни - молодший інспектор чергової зміни відділу нагляду і безпеки установи виконання покарань;

начальник відділення - начальник відділення соціально-психологічної служби установи виконання покарань;

сектор максимального рівня безпеки - сектор максимального рівня безпеки при виправній колонії середнього рівня безпеки;

сектор середнього рівня безпеки - сектор середнього рівня безпеки при виправній колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання.

3. У цих Правилах вживаються такі скорочення:

Адміністрація ДКВС - Адміністрація Державної кримінально-виконавчої служби України;

ДІЗО - дисциплінарний ізолятор;

ДПК - дільниця посиленого контролю;

КПП - контрольно-пропускний пункт;

ОК - одиночна камера;

ПКТ - приміщення камерного типу;

ЧПНУ - черговий помічник начальника установи виконання покарань.

4. Установи виконання покарань відповідно до [статті 11](#) Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» утворюються і ліквідовуються наказом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації.

Направлення засуджених до утворених установ виконання покарань, що відкриваються заново, здійснюється за наявності необхідних житлово-побутових умов після прийняття в експлуатацію усіх об'єктів спеціальною комісією, призначеною керівником центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації.

На території виправної колонії мінімального із загальними умовами тримання та середнього рівнів безпеки можуть бути створені ізольовані дільниці слідчих ізоляторів.

У виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання можуть створюватися ізольовані сектори середнього рівня безпеки.

У виправних колоніях середнього рівня безпеки можуть створюватися ізольовані сектори максимального рівня безпеки.

При виправних колоніях, в яких відбувають покарання засуджені до позбавлення волі жінки, у разі потреби організовуються будинки дитини.

Зазначені сектори, дільниці організовуються та ліквідовуються наказом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації.

5. Наповнення установ виконання покарань встановлюється і змінюється наказом Адміністрації ДКВС, при цьому воно не може бути нижчим законодавчо встановлених норм жилої площі на одного засудженого, передбачених [статтями 53, 64, 115](#) Кримінально-виконавчого кодексу України.

6. Установи виконання покарань відповідно до [статті 6](#) Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» є юридичними особами і мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням.

7. Безпосередній контроль за діяльністю установ виконання покарань здійснюють Адміністрація ДКВС та міжрегіональні управління.

Персонал Адміністрації ДКВС та міжрегіональних управлінь перевіряє установи виконання покарань на підставі приписів або планів-завдань, затверджених начальником Адміністрації ДКВС або його заступниками, начальниками міжрегіональних управлінь або їх заступниками.

Працівники апарату Міністерства юстиції України перевіряють установи виконання покарань на підставі наказу Міністерства юстиції України з визначенням мети перевірки, посадових осіб, уповноважених на проведення перевірки, дати початку її проведення та плану перевірки.

{Абзац третій пункту 7 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Комплексне інспектування установ виконання покарань здійснюється Адміністрацією ДКВС один раз на п'ять років і один раз на два роки міжрегіональними управліннями.

У кожній установі виконання покарань ведеться книга зауважень і пропозицій ([додаток 1](#)), що зберігається в черговій частині установи і до якої особи, які проводять інспектування або перевірку, вносять свої зауваження і пропозиції.

8. Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина в установах виконання покарань та виконання функцій національного превентивного механізму здійснюються відповідно до [Закону України](#) «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини».

9. Громадський контроль за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань здійснюють спостережні комісії, які діють на підставі [Кримінально-виконавчого кодексу України](#) та [Положення про спостережні комісії](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2004 року № 429 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 листопада 2010 року № 1042). У випадках, встановлених Кримінально-виконавчим кодексом України та законами України, громадський контроль за дотриманням прав засуджених під час виконання кримінальних покарань можуть здійснювати об'єднання громадян.

II. Правовий статус засуджених. Основні права та обов'язки засуджених в установах виконання покарань

{Назва розділу II в редакції Наказу Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

1. Засуджені користуються всіма правами людини та громадянина, передбаченими [Конституцією України](#), за винятком обмежень, визначених [Кримінально-виконавчим кодексом України](#), законами України і встановлених вироком суду.

Правовий статус засуджених визначається законами України, а також [Кримінально-виконавчим кодексом України](#), виходячи із порядку і умов виконання та відбування конкретного виду покарання.

Правовий статус засуджених іноземців або осіб без громадянства визначається законами України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Дискримінація засуджених за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками забороняється.

{Розділ II доповнено новим пунктом 1 згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

2. Засуджені мають право:

одержувати інформацію про свої права і обов'язки, порядок та умови виконання та відбування призначеного судом покарання;

на гуманне ставлення до них та на повагу до їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню;

на особисту безпеку;

на соціальне забезпечення, у тому числі на оформлення пенсій, соціальної допомоги, відповідно до законодавства;

користуватися послугами, які надаються в установах виконання покарань, у тому числі додатковими оплачуваними (перукарня, ремонт одягу, взуття та побутових текстильних виробів, електропобутової техніки та інших побутових приладів тощо);

брати участь у трудовій діяльності;

на оплачувану працю, організовану відповідно до вимог законодавства про працю;

отримувати медичну допомогу і лікування, у тому числі платні медичні послуги за рахунок особистих грошових коштів чи коштів рідних та близьких, у закладах охорони здоров'я;

розпоряджатися грошовими коштами, придбавати, володіти і розпоряджатися предметами, речами, виробами, за винятком тих, використання яких заборонено;

здійснювати листування у порядку, встановленому [пунктом 1](#) розділу XIII цих Правил;

вести телефонні розмови у порядку, встановленому [розділом XIV](#) цих Правил;

користуватися глобальною мережею Інтернет відповідно до [Порядку організації надання засудженим доступу до глобальної мережі Інтернет](#), затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 19 жовтня 2017 року № 3233/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2017 року за № 1280/31148;

одержувати і відправляти посилки, бандеролі, грошові перекази, одержувати передачі у порядку, встановленому [пунктами 1-3](#) розділу XII, пунктом 2 розділу XIII цих Правил;

зустрічатися з родичами та іншими особами з урахуванням обмежень, передбачених для різних категорій засуджених;

рідною мовою давати пояснення, вести листування, подавати пропозиції, заяви і скарги в усній чи письмовій формі від свого імені, а також отримувати відповіді мовою звернення;

брати участь у роботі самодіяльних організацій та гуртків соціально корисної спрямованості (крім осіб, засуджених до арешту), займатися фізичною культурою і спортом, користуватися бібліотекою, настільними іграми;

носити спортивний одяг та взуття під час проведення спортивних заходів та у вільний час відповідно до розпорядку дня (до засуджених, які тримаються у виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації, це обмеження не застосовується);

придбавати, користуватися і зберігати предмети першої потреби, періодичні видання, літературу, продукти харчування;

розпоряджатися вільним часом, який відведений розпорядком дня, не порушуючи при цьому правил поведінки;

одержувати освіту відповідно до законодавства про освіту;

одержувати правову допомогу від адвокатів або інших фахівців у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи;

звертатися до адміністрації установи виконання покарань з проханням внести подання щодо умовно-дострокового звільнення від відбування покарання чи щодо заміни невідбутої частини покарання більш м'яким;

відповідно до [статті 539](#) Кримінального процесуального кодексу України подавати клопотання до суду для вирішення питань, визначених [статтею 537](#) цього Кодексу;

на щоденну прогулянку під час відбування покарання в камерах;

на здійснення свободи сповідувати будь-яку релігію або виражати переконання, пов'язані із ставленням до релігії, у тому числі на вільний вибір і допуск священнослужителя для відправлення релігійних таїнств і обрядів, за винятком обмежень, передбачених [Кримінально-виконавчим кодексом України](#);

{Абзац двадцять шостий пункту 2 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

на отримання копій документів з їхніх особових справ та інших документів, що є у розпорядженні адміністрації установи виконання покарань, у порядку, встановленому цими Правилами;

на належне матеріально-побутове забезпечення;

користуватися у приміщеннях для вживання їжі та зберігання продуктів харчування електричними чайниками потужністю не більше 2 КВт та мікрохвильовими пічками з розрахунку: три чайники - на відділення соціально-

психологічної служби (один - на камеру), дві мікрохвильові печі - на відділення соціально-психологічної служби;

придбавати для загального користування за власний рахунок або рахунок родичів телевізори, DVD-програвачі, холодильники з розрахунку: телевізор та DVD-програвач - по одному на відділення соціально-психологічної служби або жилу секцію (камеру); холодильник - не менше двох на відділення соціально-психологічної служби.

У ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки, дільницях слідчих ізоляторів холодильники встановлюються у приміщеннях для зберігання продуктів харчування. Необхідна їх кількість визначається адміністрацією установи виконання покарань з урахуванням фактичної кількості осіб, які тримаються ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки чи дільницях слідчих ізоляторів.

Засуджені, які відбувають покарання у виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації виправних колоній, мають право мати при собі портативні персональні комп'ютери та аксесуари до них.

Засуджені іноземці мають право підтримувати зв'язок з дипломатичними представництвами і консульськими установами своїх держав, особи без громадянства, а також громадяни держав, що не мають дипломатичних представництв або консульських установ в Україні, - з дипломатичними представництвами держави, яка взяла на себе охорону їхніх інтересів, або міжнародними органами чи організаціями, які здійснюють їх захист.

{Пункт 2 розділу II доповнено новим абзацом тридцять третім згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Засудженим можуть надаватися й інші права, реалізація яких не суперечить меті покарання, порядку і умовам виконання та відбування покарання.

При забезпеченні прав засуджених не повинні порушуватися встановлений порядок та умови відбування покарання, а також права і законні інтереси інших осіб.

3. Засуджені зобов'язані:

виконувати встановлені законодавством обов'язки громадян України, неухильно дотримуватися правил поведінки, які передбачені для засуджених, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших осіб;

{Пункт 3 розділу II доповнено новим абзацом другим згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

дотримуватися норм, які визначають порядок і умови відбування покарання, розпорядок дня установи виконання покарань, правомірні взаємовідносини з іншими засудженими, персоналом установи виконання покарань та іншими особами;

утримувати в чистоті і порядку приміщення, дбайливо ставитися до майна установи виконання покарань і предметів, якими вони користуються при виконанні дорученої роботи, здійснювати за ними належний догляд і використовувати їх тільки за призначенням;

носити одяг встановленого законодавством зразка та нагрудні знаки, затверджені зразками поіменної картки та нагрудного розпізнавального знака для засуджених

([додаток 2](#)). Засуджені, які тримаються у виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації, засуджені жінки, звільнені від роботи у зв'язку з вагітністю і пологами, а також які мають дітей до трьох років, мають право носити цивільний одяг;

виконувати встановлені законодавством вимоги адміністрації органів і установ виконання покарань;

{Абзац шостий пункту 3 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

виконувати необхідні роботи із самообслуговування, благоустрою установи виконання покарань;

дотримуватися санітарно-гігієнічних норм, мати охайний вигляд;

ввічливо ставитися до адміністрації та персоналу, інших осіб, які відвідують установи виконання покарань, а також до інших засуджених;

{Пункт 3 розділу II доповнено новим абзацом дев'ятим згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

з'являтися за викликом адміністрації органів і установ виконання покарань;

{Пункт 3 розділу II доповнено новим абзацом десятим згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

дотримуватися вимог пожежної безпеки і безпеки праці.

Засуджені до позбавлення волі, які мають заборгованість за виконавчими документами, зобов'язані працювати в місцях і на роботах, які визначаються адміністрацією колонії, до погашення такої заборгованості.

{Пункт 3 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

4. Засудженим забороняється:

самовільно залишати установу виконання покарань, порушувати лінію охорони;

спілкуватися із засудженими та іншими особами з порушенням встановлених правил ізоляції, звертатися до них з проханням про виконання незаконних дій;

придбавати, виготовляти, зберігати і використовувати гроші, цінності, предмети, речі, речовини і вироби, заборонені до використання в установах виконання покарань за переліком предметів, виробів і речовин, зберігання і використання яких засудженими заборонено ([додаток 3](#));

{Абзац четвертий пункту 4 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

продавати, дарувати або відчужувати в інший спосіб на користь інших осіб предмети, вироби і речі, що перебувають в особистому користуванні;

умисно заподіювати собі тілесні ушкодження, у тому числі за допомогою іншої особи, завдавати шкоду своєму здоров'ю з метою ухилення від відбування покарання або виконання встановлених обов'язків;

умисно завдавати шкоду державному, комунальному майну, майну інших юридичних чи фізичних осіб, у тому числі майну інших засуджених, створювати загрозу заподіяння шкоди такому майну;

вживати спиртні напої, наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги чи інші одурманюючі засоби;

чинити опір законним діям персоналу установи виконання покарань, перешкоджати виконанню ним своїх службових обов'язків, підбурювати до цього інших засуджених;

грати в настільні та інші ігри з метою здобуття матеріальної чи іншої вигоди;

вживати нецензурні та жаргонні слова, давати і присвоювати прізвиська;

самовільно залишати призначену для перебування ізолювану територію, приміщення або визначене місце роботи, а також перебувати без дозволу адміністрації установи виконання покарань у гуртожитках та відділеннях, у яких вони не проживають, або на виробничих об'єктах, на яких вони не працюють;

завішувати чи змінювати без дозволу адміністрації установи виконання покарань спальні місця, а також обладнувати їх у комунально-побутових та інших службових або виробничих приміщеннях;

готувати та вживати їжу в непередбачених для цього місцях, виносити продукти харчування з їдальні без дозволу адміністрації установи виконання покарань;

мати при собі предмети і речі в асортименті і кількості, що виходять за межі, встановлені переліком;

курити у не відведених для цього місцях та неповнолітнім у виховних колоніях;

надсилати та отримувати кореспонденцію всупереч порядку, встановленому [Кримінально-виконавчим кодексом України](#) та цими Правилами;

{Абзац сімнадцятий пункту 4 розділу II із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

наносити собі або іншим особам татуювання;

тримати тварин без дозволу адміністрації установи виконання покарань;

виготовляти, зберігати саморобні електроприлади та користуватися ними;

самовільно перепланувати, змінювати конструктивні елементи будівель та споруд установи виконання покарань, споруджувати на виробничих об'єктах різні об'єкти (лазні, пральні, душові, сейфи, будиночки, будки, приміщення та засоби для відпочинку, опалення).

{Пункт 5 розділу II виключено на підставі Наказу Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

5. Основні права та обов'язки засуджених розміщуються на інформаційних стендах у кожному відділенні соціально-психологічної служби.

Якщо в установі відбувають покарання засуджені іноземці або особи без громадянства, основні права та обов'язки засуджених додатково перекладаються офіційними мовами Організації Об'єднаних Націй та розміщуються на інформаційних стендах у відділеннях соціально-психологічної служби.

III. Пропозиції, заяви та скарги засуджених. Особистий прийом засуджених

1. Засуджені мають право подавати пропозиції, заяви та скарги в усній чи письмовій формі від свого імені. Письмові пропозиції, заяви та скарги направляються за належністю через адміністрацію установи виконання покарань. Вони реєструються в канцелярії установи виконання покарань і не пізніше ніж у триденний строк відправляються адресатам.

Направлені адресатам пропозиції, заяви та скарги з питань одержання посилок (передач) і бандеролей, надання побачень, телефонних розмов, медичної допомоги, забезпечення речовим майном, а також інші звернення, які можуть бути вирішені по суті адміністрацією установи виконання покарань, розглядаються на місці, не чекаючи результатів їх розгляду організаціями або посадовими особами, яким вони адресовані.

Пропозиції, заяви та скарги, адресовані до державних органів і громадських організацій та посадовим особам, адміністрація установи виконання покарань супроводжує листами. До звернень з питань помилування, а також переведення до інших установ виконання покарань додаються довідки-характеристики на осіб, які їх подали.

Щодо пропозицій, заяв та скарг, адресованих до державних органів, громадських організацій та посадовим особам, з питань, які не входять до їхніх повноважень, особі, що їх подала, рекомендується їх переадресувати за належністю. Якщо засуджений наполягає на відправленні пропозицій, заяв та скарг до визначеного органу, вони направляються адресату.

Пропозиції, заяви та скарги, у яких є нецензурні вислови адресатам, погрози на їх адресу або на адресу їхніх близьких родичів, не відправляються. Такі листи долучаються до особової справи засудженого, а особа, яка їх направила, притягується до відповідальності в порядку, передбаченому [статтею 134](#) Кримінально-виконавчого кодексу України.

Відповіді про результати розгляду пропозицій, заяв та скарг оголошуються засудженому під підпис при надходженні, але не пізніше ніж у триденний строк і долучаються до особової справи засудженого.

Відшкодування витрат за пересилання пропозицій, заяв та скарг проводиться з коштів, які є на особовому рахунку засудженого. У разі відсутності таких коштів їх пересилання проводиться за рахунок коштів, передбачених кошторисом на утримання установи виконання покарань.

Адміністрація установи виконання покарань за заявою засудженого зобов'язана сприяти йому в отриманні від судів, інших державних органів та установ документів, що стосуються його особисто, відповідно до вимог законодавства. При надходженні таких документів вони після ознайомлення засудженого з їх змістом долучаються до його особової справи.

У разі потреби, що пов'язана з реалізацією прав та законних інтересів засудженого, копії документів з його особової справи, а також інформація, яка не стосується його особисто, але є у розпорядженні адміністрації установи виконання покарань, надаються адміністрацією установи виконання покарань засудженому за запитом безкоштовно, і не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту.

При задоволенні запиту засудженого на інформацію, яка не стосується його особисто, але є у розпорядженні адміністрації установи виконання покарань і передбачає виготовлення копій документів обсягом більш як 10 сторінок, така інформація надається у порядку, встановленому [Законом України](#) «Про доступ до публічної інформації».

Розмір фактичних витрат на копіювання та друк визначається адміністрацією установи виконання покарань в межах граничних норм, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 року [№ 740](#) «Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію». У разі якщо адміністрація установи виконання покарань не встановила розмір плати за копіювання або друк, інформація надається безкоштовно.

Адміністрація установ виконання покарань має забезпечити виконання вимог [Закону України](#) «Про звернення громадян».

Пропозиції, заяви та скарги засуджених з приводу рішень та дій адміністрації органів і установ виконання покарань не призупиняють виконання цих рішень або дій.

Відправлення пропозицій, заяв та скарг засуджених, адресованих Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини та його представникам, Європейському суду з прав людини, а також іншим відповідним органам міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, уповноваженим особам таких міжнародних організацій, суду, органам прокуратури та захиснику у кримінальному провадженні, який здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України, отримання відповідей від зазначених органів та осіб, а також їх зберігання здійснюються у порядку, визначеному [пунктом 1](#) розділу XIII цих Правил.

2. Особистий прийом засуджених здійснюється керівництвом установ виконання покарань, а також начальниками підрозділів за графіками.

Персонал Адміністрації ДКВС, міжрегіональних управлінь під час відвідування установ виконання покарань приймає засуджених з питань у межах своєї компетенції.

Особистий прийом засуджених до довічного позбавлення волі здійснюється у спеціально обладнаних приміщеннях (камерах), а засуджених, які тримаються в ДІЗО, ПКТ (ОК), карцері та ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки,- в окремому приміщенні (камері).

Облік прийнятих осіб та змісту порушених питань ведеться в журналі прийому засуджених з особистих питань керівництвом установи виконання покарань та начальниками підрозділів ([додаток 4](#)), що зберігається в канцелярії установи виконання покарань.

Начальники установ виконання покарань або уповноважені ними особи не менше одного разу на місяць перевіряють виконання рішень, прийнятих під час особистого прийому засуджених.

IV. Взаємовідносини персоналу установ виконання покарань із засудженими та іншими особами

1. Взаємовідносини персоналу установ виконання покарань із засудженими ґрунтуються на суворому дотриманні законності.

У своїй роботі персонал має дотримуватися високих професійних та особистих стандартів.

Персонал своєю поведінкою і виконанням своїх обов'язків має позитивно впливати на засуджених та викликати у них повагу.

Засуджені повинні бути ввічливими з персоналом установи виконання покарань та іншими особами, які відвідують установу.

При зустрічі з персоналом установ виконання покарань та іншими особами, які відвідують установи, засуджені повинні вставати і вітатися.

Засуджені звертаються до персоналу установ виконання покарань на «ви», називають їх по імені та по батькові або «громадянин», «громадянка», далі - за званням чи займаною посадою.

Персонал установ виконання покарань звертається до засуджених на «ви» та називає по імені та по батькові або «засуджений», «засуджена», «громадянин», «громадянка» із додаванням прізвища. У виховних колоніях персонал звертається до засуджених на «ви» або «вихованець», «вихованка» та називає їх по імені.

У разі встановлення позитивних відносин між представником адміністрації установи виконання покарань та засудженим допускається звертання засудженого до представника адміністрації установи виконання покарань, а також представника адміністрації установи виконання покарань до засудженого на «ви» та по імені, якщо вони проти цього не заперечують.

2. Персоналу установ виконання покарань категорично забороняється встановлювати із засудженими та їхніми родичами будь-які стосунки, не регламентовані кримінально-виконавчим законодавством та цими Правилами.

V. Порядок прийняття засуджених та повідомлення про їх прибуття до установ виконання покарань

1. Прийняття засуджених до установ виконання покарань здійснюється комісією з прийняття та розподілу засуджених під керівництвом начальника установи.

До складу комісії входять заступники начальника установи, персонал оперативного підрозділу, підрозділів нагляду і безпеки, контролю за виконанням судових рішень, соціально-виховної та психологічної роботи, інтендантського та господарського забезпечення. Склад комісії щороку затверджується наказом начальника установи виконання покарань.

Під час прийняття засуджених персонал установи виконання покарань перевіряє наявність особових справ і встановлює приналежність їх засудженим, які прибули до установи.

Засуджені підлягають особистому обшуку з роздяганням у порядку, встановленому розділом XXIV цих Правил, а їх речі - огляду. Речі, продукти харчування, вироби і речовини, не передбачені переліком продуктів харчування, виробів і речовин, які засуджені можуть отримувати в посилках (передачах), купувати в крамницях установ виконання покарань та зберігати при собі ([додаток 5](#)) (далі - перелік), у засуджених вилучаються в порядку, передбаченому [статтею 102](#) Кримінально-виконавчого кодексу України та [пунктом 1](#) розділу XXV цих Правил. Вилучені речі та предмети здаються для зберігання на склад установи виконання покарань, а засудженому видається корінець квитанції про передання речей на склад.

Такі речі та предмети повертаються засудженому після звільнення від відбування покарання або його родичам чи іншим особам за письмовою заявою засудженого.

Після особистого обшуку з роздяганням засуджені проходять санітарну обробку в порядку, встановленому [пунктом 4](#) розділу XXII цих Правил, та розміщуються в дільниці карантину, діагностики і розподілу.

Протягом доби після прибуття в установу виконання покарань відповідно до вимог [Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі](#), затвердженого наказом Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України від 15 серпня 2014 року № 1348/5/572, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2014 року за № 990/25767 (із змінами), засуджені проходять первинний медичний огляд.

У разі виявлення при первинному медичному огляді у засудженого тілесних ушкоджень медичний працівник вживає заходів, передбачених [Порядком організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі](#), затвердженим наказом Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України від 15 серпня 2014 року № 1348/5/572, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2014 року за № 990/25767 (із змінами).

Під час перебування в дільниці карантину, діагностики і розподілу засуджені ознайомлюються з порядком і умовами відбування покарання, зі своїми правами та обов'язками, встановленими законодавством України та цими Правилами, проходять інструктаж щодо заходів пожежної безпеки, попереджаються про відповідальність за порушення встановленого порядку відбування покарання в установі виконання покарань, інформуються про передбачені законодавством України підстави для застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї, повідомляються про застосування в установі виконання покарань аудіовізуальних, електронних та інших технічних засобів нагляду і контролю.

Вимоги [Кримінально-виконавчого кодексу України](#), [Кримінального процесуального кодексу України](#), [Кримінального кодексу України](#) та нормативно-правових актів, що регламентують порядок та умови відбування покарання засудженими, доводяться до їх відома під розписку за формою згідно з [додатком 6](#) до цих Правил.

Засудженим іноземцям або особам без громадянства така розписка надається на одній з офіційних мов Організації Об'єднаних Націй, якою володіють зазначені особи (англійська, арабська, іспанська, китайська, російська, французька). Офіційною є лише редакція цих Правил українською мовою.

Крім того, персонал установи виконання покарань інформує засудженого іноземця або особу без громадянства про його право на зустріч із консульською посадовою особою.

Засуджені, які тримаються у дільниці карантину, діагностики і розподілу, можуть залучатися до робіт з благоустрою лише в межах зазначеної дільниці.

Рішення про розподіл засуджених по відділеннях соціально-психологічної служби (камерах) з урахуванням їх особистісних характеристик, залучення до праці, навчання в системі загальної та професійної освіти приймаються комісією з прийняття та розподілу засуджених.

2. Адміністрація установ виконання покарань відповідно до [статті 91](#) Кримінально-виконавчого кодексу України повідомляє суд, який виніс вирок, про приведення його до виконання, а також про місце відбування засудженим покарання.

Протягом трьох діб з дати прибуття засудженого до установи виконання покарань за його письмовою заявою одному з родичів на вибір засудженого адміністрація установи виконання покарань направляє повідомлення за формою згідно з [додатком 7](#) до цих Правил, у якому зазначається місцезнаходження установи і роз'яснюються права засудженого на листування, отримання посилок, передач, бандеролей, користування побаченнями та ведення телефонних розмов.

У разі прибуття до установи виконання покарань засуджених, які є іноземними громадянами, адміністрація цієї установи не пізніше трьох діб повідомляє Адміністрацію ДКВС.

VI. Розпорядок дня в установах виконання покарань

1. У кожній установі виконання покарань організовується суворо регламентований розпорядок дня з урахуванням особливостей роботи з різними категоріями засуджених, оперативної обстановки, пори року, місцевих умов та інших конкретних обставин.

Розпорядок дня складається з підйому, туалету, фізичної зарядки, приймання їжі, розводу на роботу, перебування на виробництві та навчанні, перевірки наявності засуджених, проведення виховних, культурно-масових та спортивно-оздоровчих заходів тощо. При цьому передбачаються безперервний восьмигодинний сон засуджених і надання їм вільного часу не менше ніж дві години.

Не менше одного разу на місяць у неробочий час організовуються перевірки-огляди зовнішнього вигляду та стану одягу і взуття засуджених, які проводяться начальниками відділень.

Розпорядок дня установи передбачає порядок та час роботи всіх підрозділів, об'єктів та дільниць установи, у тому числі ДІЗО, ПКТ, секторів середнього і максимального рівнів безпеки, дільниці слідчого ізолятора, їдальні, перукарні, лазні, пральні, крамниці.

Розпорядок дня, розроблений відповідно до типового розпорядку дня засуджених ([додаток 8](#)), затверджується наказом начальника установи виконання покарань, узгоджується з начальником міжрегіонального управління, доводиться до відома засуджених і персоналу та розміщується на стенді в черговій частині, місцях цілодобового несення служби черговою зміною, місцях надання побутових послуг засудженим, відділеннях соціально-психологічної служби КПП між житловою і виробничою зонами, а також кімнатах очікування громадян, які прибули на побачення.

Розпорядок дня медичної частини розробляється її керівником з урахуванням затвердженого розпорядку дня установи виконання покарань.

2. Начальники установ виконання покарань організовують роботу підлеглих підрозділів за змінним графіком таким чином, щоб представники адміністрації перебували в цих установах від підйому засуджених до відбою, а у разі тризмінної роботи виробництва - і в нічний час.

У вихідні, святкові та неробочі дні, а також у разі ускладнення оперативної обстановки в установах виконання покарань організовується цілодобове чергування

керівного складу. До контролю за поведінкою засуджених, виконанням ними розпорядку дня та забезпеченням належного функціонування установи виконання покарань залучається весь персонал за окремими графіками.

Наказами начальників установ виконання покарань установлюється система подання сигналів та команд для забезпечення виконання засудженими розпорядку дня.

VII. Проведення перевірок наявності засуджених

1. В установах виконання покарань перевірки наявності засуджених організовуються щодня вранці та ввечері у години, визначені розпорядком дня, а також додатково в час перед прийманням їжі засудженими або після цього. За потреби вони можуть проводитися у будь-який час доби. Наявність засуджених перевіряється за поіменними картками, виготовленими за зразками поіменної картки та нагрудного розпізнавального знака для засуджених.

У нічний час доби перевірка засуджених здійснюється на спальних місцях візуально при нічному освітленні без підняття засуджених. Для забезпечення якості проведення таких перевірок завішувати чи змінювати без дозволу адміністрації установи виконання покарань спальні місця засудженим забороняється.

Для поіменної перевірки всі засуджені шикуються відділеннями соціально-психологічної служби у спеціально відведених місцях. Від поіменної перевірки звільняються тільки особи, які відпочивають після роботи або звільнені від роботи через хворобу з постільним режимом, а також зайняті на роботах, які залишити неможливо.

Персональні списки таких засуджених затверджуються першим заступником начальника установи виконання покарань або особою, яка виконує його обов'язки. Перевірка їх наявності проводиться за місцем перебування.

У негоду (дощ, мокрий сніг, сильний вітер), при низькій (нижче мінус 20 градусів за Цельсієм) або високій (вище плюс 30 градусів за Цельсієм у затінку) температурі повітря перевірки проводяться у приміщеннях відділень соціально-психологічної служби.

Ранкові та вечірні перевірки не мають тривати більше 30 хвилин. На перевітках почергово згідно із затвердженим графіком повинні бути присутні начальник установи виконання покарань, його заступники, керівники підрозділу нагляду і безпеки та оперативного підрозділу.

2. Перевірки наявності засуджених у виправних колоніях (секторах) максимального рівня безпеки з триманням засуджених у ПКТ, дільницях посиленого контролю, арештних домах, ПКТ (ОК) виправних колоній, а також у ДІЗО та карцерах організовуються покамерно. Перевірки проводяться з шикуванням засуджених та відвідуванням камер. Перевірки засуджених до довічного позбавлення волі здійснюються з відкриванням перших дверей камер та шикуванням засуджених.

3. Організація перевірок наявності засуджених покладається:

у житлових зонах - на ЧПНУ, начальників відділень, молодших інспекторів чергової зміни та членів оперативних груп;

на виробничих об'єктах - на представників адміністрації установ виконання покарань, зайнятих на виробництві, молодших інспекторів чергової зміни, членів оперативних груп. На тимчасових виробничих об'єктах, де працюють невеликі групи

засуджених,- на начальників варт, молодших інспекторів чергової зміни, членів оперативних груп;

у закладах охорони здоров'я - на начальників варт.

З метою здійснення перевірки стану здоров'я засуджених та санітарного стану камер до проведення перевірок залучається черговий медичний працівник.

Результати перевірки відображаються в документації ЧПНУ.

VIII. Порядок пересування засуджених територією установ виконання покарань

1. Пересування засуджених територією установи виконання покарань (за винятком виправних центрів, виправних колоній мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільниць соціальної реабілітації) здійснюється строем.

У вільний час засуджені можуть пересуватися поза строем у межах локального сектора, визначеного адміністрацією установи виконання покарань, а рештою території установи - з дозволу представників адміністрації установи виконання покарань. Одиночні пересування дозволяються у супроводі представників адміністрації установи виконання покарань або старших днювальних.

Під час пересування територією установи виконання покарань у супроводі персоналу засуджені повинні тримати руки в положенні «за спиною» (крім засуджених, які тримаються у виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації).

У випадках затримання засуджених, які пересувалися без супроводження, вони підлягають особистому обшуку.

У період від відбою до підйому перебування засуджених за межами жилого приміщення без дозволу адміністрації установи виконання покарань не допускається.

2. Пересування засуджених, які тримаються в ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки та ДПК, за межами камер (жилих приміщень) здійснюється виключно у супроводі представників адміністрації установи виконання покарань.

IX. Розвід засуджених на роботу та виконання внутрішньоцехового режиму на виробництві установи виконання покарань

1. У встановлений розпорядком дня установи виконання покарань час засуджені шикуються відділеннями соціально-психологічної служби та бригадами в спеціально відведених місцях для розводу на роботу. Під час проведення розводу засуджених на роботу або зняття з роботи мають бути присутні представники виробничого персоналу установи та начальники відділень, бригади яких задіяні у виробництві. При цьому перевіряються зовнішній вигляд засуджених, стан одягу та взуття і за потреби вживаються заходи щодо усунення недоліків.

Начальником установи виконання покарань та особисто виробничим персоналом з урахуванням місцевих умов установлюється порядок поведінки засуджених на виробничих об'єктах, який передбачає прибуття їх до місця роботи тільки строем, наявність на об'єктах, проведення їм інструктажу начальниками цехів або майстрами,

порядок приймання та здавання робочих місць, підбиття підсумків роботи, інші питання.

2. Виконання внутрішньоцехового режиму на виробництві установи виконання покарань покладається на заступника начальника державної установи з виробництва - директора державного підприємства.

На виробничих об'єктах установи виконання покарань засудженим забороняється тримати продукти харчування, посуд, настільні ігри, спортивний одяг, телевізійні приймачі та радіоприймачі (за винятком випадків, якщо робота пов'язана з їх ремонтом), споруджувати різні будови (лазні, пральні, душові, сейфи, будиночки, будки, приміщення та засоби для відпочинку, опалення тощо), користуватися точильним обладнанням та інструментом для власних потреб.

Х. Порядок приймання засудженими їжі

1. Приймання засудженими їжі проводиться в години, встановлені розпорядком дня, окремо за структурними дільницями установи виконання покарань, відділеннями соціально-психологічної служби та бригадами з урахуванням їх надійної ізоляції в їдальні, на контрагентських об'єктах - на спеціально обладнаних для цього місцях.

Якщо їдальня розташована на межі житлової і виробничої зон, приймання їжі робочою зміною може організовуватися в їдальні, але із забезпеченням вимог ізоляції засуджених, які перебувають у житловій зоні, від засуджених, які працюють на виробництві.

Засуджені приходять до їдальні у чистому взутті та одязі строєм у супроводі персоналу установи виконання покарань.

Засуджені, які написали заяви про зняття їх з котлового забезпечення та прийняли рішення харчуватися продуктами, отриманими в посилках (передачах), бандеролях або придбаними в крамницях, відвідують їдальню разом з іншими засудженими, де приймають їжу, отриману в посилках (передачах) чи бандеролях або придбану в крамницях.

Засуджені, яких тримають у камерах, приймають їжу в жилих або робочих камерах.

Засуджені, які тримаються у дільниці посиленого контролю, приймають їжу у спеціально визначених для цього місцях у межах зазначеної дільниці.

Виносити продукти харчування з їдальні без дозволу адміністрації установи виконання покарань засудженим заборонено.

2. З метою підтримання порядку під час приймання їжі засудженими в їдальнях повинні бути присутні представники адміністрації установи виконання покарань та молодші інспектори чергової зміни.

XI. Порядок придбання засудженими продуктів харчування і предметів першої потреби та надання їм додаткових послуг

1. Засудженим дозволяється придбавати за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої потреби без обмеження їх обсягу.

Для придбання засудженими продуктів харчування і предметів першої потреби в установах організовуються крамниці, які працюють щодня, крім вихідних та святкових

днів. При цьому адміністрація установи виконання покарань забезпечує, щоб кожний засуджений мав змогу відвідати крамницю не менше трьох разів на місяць згідно з графіком у час, відведений розпорядком дня.

Асортимент продуктів харчування та предметів першої потреби, що дозволені для придбання засудженим, визначений переліком.

Осіб, які тримаються у ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки, дільницях посиленого контролю та слідчих ізоляторах, засуджених до довічного позбавлення волі та арешту, виводити для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби забороняється. Для таких осіб придбання продуктів харчування і предметів першої потреби здійснює начальник відділення або особа, яка виконує його обов'язки, за заявою засудженого. З цією метою кожному засудженому, який має право на придбання продуктів харчування і предметів першої потреби, видається для заповнення бланк заяви за формою згідно з [додатком 9](#) до цих Правил.

Придбаний товар видається засудженому під його підпис на заяві.

При вибутті до іншої установи виконання покарань засудженому дозволяється брати з собою речі, продукти харчування та предмети першої потреби, придбані ним у законному порядку. Загальна вага предметів і речей, які перевозить засуджений, не повинна перевищувати 50 кг. Зайві речі здаються на склад установи виконання покарань і за письмовим дорученням засудженого видаються його близьким родичам, іншим особам або йому особисто після звільнення з установи.

Засуджені, які тримаються у виправному центрі, виправній колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, дільницях соціальної реабілітації, можуть придбавати товари як у крамниці установи виконання покарань, так і в цивільній мережі роздрібної торгівлі в межах населеного пункту розташування установи за умови забезпечення нагляду за їх поведінкою.

2. Засуджені за бажанням можуть за рахунок власних коштів користуватися послугами установ та підприємств комунально-побутового обслуговування за місцем розташування установи виконання покарань.

До таких послуг належать пошиття одягу та взуття цивільного зразка, їх ремонт, чищення одягу, ремонт побутової техніки та годинників, що належать засудженим, фото-, відеозйомка (під контролем адміністрації установи виконання покарань), а також інші послуги з дозволу адміністрації установи виконання покарань. Засуджені можуть сплачувати за своє заочне (дистанційне) навчання.

Додаткові послуги сплачуються засудженим за рахунок власних коштів та надаються на підставі його заяви на ім'я начальника установи виконання покарань. Для надання додаткових послуг адміністрація установи виконання покарань може запрошувати відповідних фахівців.

Оплата додаткових послуг здійснюється шляхом переказу грошей з особового рахунку засудженого відповідному підприємству, установі, організації або спеціалісту, які їх надали, у сумі, зазначеній у заяві засудженого.

{Абзац п'ятий пункту 2 розділу XI виключено на підставі Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

ХІІ. Порядок одержання засудженими посилок (передач) і бандеролей

1. Для приймання передач обладнуються спеціальні кімнати, вхід у які вільний для громадян. У цих кімнатах установлюються столи з письмовим приладдям і контрольними вагами, стільцями або лавками, скриньки для заяв і скарг. На видних місцях вивішуються витяги з нормативно-правових актів, що визначають порядок надання побачень, прийняття передач і встановлюють відповідальність громадян за його порушення, а також графік приймання громадян керівництвом установи виконання покарань та інформація щодо можливості придбання особами, які прибули на побачення, продуктів харчування і предметів першої потреби в крамниці установи за власні кошти через касу установи.

Молодші інспектори чергової зміни, які приймають передачі, повинні бути одягнені в білі халати, мати в санітарних книжках відмітку про проходження медичного огляду, дотримуватися правил гігієни і санітарії, поводитись ввічливо і ставитися з повагою до засуджених та їх родичів.

Облік посилок (передач) і бандеролей, що надходять на ім'я засуджених, ведеться молодшими інспекторами чергової зміни в картках обліку побачень, видачі посилок (передач) і бандеролей ([додаток 10](#)), які зберігаються в сейфі, а вміст посилок і бандеролей реєструється в книзі обліку посилок, бандеролей, що надійшли на поштову адресу установи виконання покарань на ім'я засуджених, та їх вмісту ([додаток 11](#)).

Особа, яка доставила передачу, складає та підписує заяву у двох примірниках за формою згідно з [додатком 12](#) до цих Правил. Бланк заяви видається особі, яка доставила передачу, безкоштовно. Передача та обидва примірники заяви здаються молодшому інспектору чергової зміни. Після цього молодший інспектор чергової зміни у присутності особи, яка доставила передачу, перевіряє вагу кожного найменування, про що робить відмітки в заявах, та асортимент і, прийнявши передачу, перший примірник заяви повертає особі, яка доставила передачу, з особистою відміткою (підписом) про прийняття, другий примірник з відміткою про вагу передачі долучає до окремої справи після проставлення підпису засудженим про одержання передачі. Зазначена справа зберігається в канцелярії установи виконання покарань протягом року з дня закінчення її ведення.

Відкриття й огляд вмісту посилки і бандеролі проводяться молодшими інспекторами чергової зміни в присутності адресата.

Вміст посилок (передач) і бандеролей ретельно перевіряється. Хлібобулочні вироби та інші продукти розрізаються, сипучі продукти пересипаються, інші - ретельно оглядаються.

З предметів культурно-побутового вжитку, що надходять у бандеролях, засудженим видаються предмети, зберігання яких не заборонено.

Зіпсовані продукти харчування, що надійшли в посилці, знищуються в присутності адресата, про що за участю трьох представників адміністрації установи виконання покарань складається відповідний акт.

Посилки (бандеролі), адресовані засудженим, переведеним в інші установи виконання покарань, пересилаються за рахунок установ за місцем їх нового тримання.

Посилки (бандеролі), що надійшли на поштову адресу засуджених, які відбувають стягнення у виді поміщення у ДІЗО, карцер або переведення до ПКТ (ОК), видаються після відбуття ними стягнення. Адміністрація установ виконання покарань забезпечує зберігання вмісту посилок (бандеролей) за умови, якщо вони не були вручені

засудженим у зв'язку з відбуванням ними стягнення, однак у разі їх природного псування через тривале зберігання відповідальності не несе.

Посилки (бандеролі), що надійшли на поштову адресу засуджених, які звільнилися або померли, повертаються відправникам з приміткою «Підлягає поверненню».

У разі повернення відправникам посилок і бандеролей адміністрація установ виконання покарань відповідальності за збереження якості вмісту не несе.

Приймання та облік посилок (передач) і бандеролей з лікарськими засобами (їх аналогами), медичними виробами, технічними та іншими засобами реабілітації здійснюються відповідно до вимог [Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі](#), затвердженого наказом Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України від 15 серпня 2014 року № 1348/5/572, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2014 року за № 990/25767 (із змінами).

Максимальна вага однієї посилки або бандеролі визначається [Правилами надання послуг поштового зв'язку](#), затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05 березня 2009 року № 270 (із змінами).

Продукти харчування і предмети особистого користування засуджені повинні зберігати у відведених для цього та спеціально обладнаних місцях і приміщеннях (валізи, сумки, рюкзаки мають містити відомості про власника та перелік речей, який підписують засуджений та начальник відділення).

2. Засуджені за заявою та за власні кошти можуть відправляти родичам та іншим особам посилки (бандеролі) з продуктами харчування та предметами першої потреби, які придбані в крамниці установи виконання покарань, а також предмети і речі, що є в особистому користуванні засудженого або зберігаються на складі установи. Огляд таких відправлень проводиться молодшим інспектором чергової зміни у присутності засудженого. Квитанція про сплату поштових послуг і заява засудженого долучаються до його особової справи. Облік посилок (бандеролей), що відправляються засудженими, ведеться в картках обліку побачень, видачі посилок (передач) і бандеролей.

3. Родичам засуджених або іншим особам, які прибули до установи виконання покарань, адміністрація роз'яснює, що замість посилок (передач) і бандеролей вони мають можливість придбати у крамниці установи виконання покарань продукти харчування та предмети першої потреби з метою подальшого передання засудженим. У цьому разі зазначені особи подають заяву у двох примірниках із зазначенням найменувань, кількості та ваги продуктів харчування і предметів першої потреби для передання засудженому і в касі установи виконання покарань сплачують їх вартість. Після отримання засудженим такої передачі один примірник заяви повертається особі, яка сплатила вартість передачі, а інший - долучається до особової справи засудженого.

У посылках і передачах забороняється передавати засудженим продукти харчування в скляній та металевій тарі, крім випадків придбання таких продуктів у крамниці установи виконання покарань.

ХІІІ. Порядок листування та направлення грошових переказів засудженими

1. Відправлення засудженими листів проводиться без обмеження їх кількості і тільки через адміністрацію установи виконання покарань. З цією метою на території установи виконання покарань вивішуються поштові скриньки, які щодня відкриваються уповноваженими посадовими особами. Для відправлення листів засудженими, які тримаються у камерах, поштові скриньки вивішуються перед прогулянковими двориками.

Листування між засудженими, що перебувають у місцях позбавлення волі і не є родичами, допускається тільки з дозволу адміністрації установи виконання покарань.

Листи опускаються до поштових скриньок в незапечатаному вигляді.

Листи можуть бути повернуті до поштового відділення на підставі письмової відмови адресата. У разі смерті адресата (одержувача) листи повертаються до поштового відділення з позначкою «Підлягає поверненню відправнику».

Листи, адресовані засудженим, переведеним в інші установи виконання покарань, пересилаються за рахунок установ за місцем їх нового тримання. Листи, адресовані засудженим, звільненим від відбування покарання, пересилаються за рахунок установ до обраного ними місця проживання.

Кореспонденція, яку одержують засуджені, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання, середнього та максимального рівнів безпеки, підлягає перегляду.

Перегляд кореспонденції, яку відправляють засуджені, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання, середнього та максимального рівнів безпеки, здійснюється з письмового дозволу начальника установи виконання покарань на підставі рапорту (клопотання) працівника оперативного підрозділу установи з обов'язковим встановленням строку перегляду кореспонденції.

Листи, виконані тайнописом, шифром, а також листи, які містять відомості, що не підлягають розголошенню, адресату не надсилаються, засудженим не вручаються, а вилучаються. У разі вилучення такої кореспонденції адміністрація установи виконання покарань повідомляє засудженого під підпис про підстави для вилучення.

2. Кореспонденція, яку засуджені адресують Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини та його представникам, Європейському суду з прав людини, суду, а також іншим відповідним органам міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, уповноваженим особам таких міжнародних організацій, прокурору, захиснику у кримінальному провадженні, який здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України, або отримують від них, перегляду не підлягає і протягом доби з часу її подання надсилається за належністю або вручається засудженим у запечатаному вигляді (конверті). Кореспонденція, яку засуджені адресують іншим органам державної влади, органам місцевого самоврядування та об'єднанням, надсилається за належністю протягом трьох діб з часу її подання.

Під час отримання такої кореспонденції для відправлення начальник відділення, а у вихідні і неробочі дні - ЧПНУ видає засудженому талон-підтвердження відповідно до законодавства.

Таку кореспонденцію засуджений отримує під особистий підпис. У разі відмови засудженого отримати кореспонденцію адміністрація установи виконання покарань

складає акт у довільній формі, який разом із кореспонденцією долучається до особової справи засудженого, а у відповідному журналі робиться відмітка «Отримати відмовився». Розпечатувати кореспонденцію, яка долучається до особової справи засудженого, заборонено.

Відшкодування витрат за пересилання кореспонденції, адресованої Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини та його представникам, Європейському суду з прав людини, а також іншим відповідним органам міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, уповноваженим особам таких міжнародних організацій, до суду та прокуророві, захиснику у кримінальному провадженні, який здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України, проводиться з коштів, які є на особових рахунках засуджених. У разі відсутності на особовому рахунку засудженого коштів така кореспонденція пересилається за рахунок коштів, передбачених кошторисом на утримання установи виконання покарань.

Для підтримання листування з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та його представниками, Європейським судом з прав людини, а також іншими відповідними органами міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, уповноваженими особами таких міжнародних організацій, судом, прокурором, а також захисником у кримінальному провадженні, який здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України, засуджені мають право зберігати кореспонденцію, яка надходить від зазначених осіб і організацій, при собі.

У разі наявності у засудженого копій документів, які були зроблені ним під час досудового розслідування та судового розгляду справи і які зберігаються на складі установи виконання покарань, за заявою засудженого адміністрація установи виконання покарань надає ці копії.

3. Засуджені мають право без обмеження одержувати грошові перекази і відправляти грошові перекази родичам, а з дозволу адміністрації установи виконання покарань - іншим особам. Одержані за переказами гроші зараховуються на особовий рахунок засудженого.

Для відправлення грошового переказу близьким родичам або іншим особам засуджений звертається з письмовою заявою до начальника установи виконання покарань або особи, яка виконує його обов'язки, з визначенням суми грошей, яку він має намір переказати. Під час відправлення грошового переказу засуджений ознайомлюється з квитанцією під підпис, яка долучається до його особової справи.

У разі відправлення грошового переказу іншим особам засуджений також зазначає у заяві причини, через які він бажає відправити переказ. Адміністрація установи виконання покарань приймає рішення за такою заявою не пізніше трьох діб з дня її подання. Про відправлення такого грошового переказу засуджений ознайомлюється з квитанцією під підпис, яка долучається до його особової справи. У разі відмови відправити переказ іншим особам адміністрація установи повідомляє засудженого під підпис про підстави такої відмови.

{Абзац третій пункту 3 розділу XIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

XIV. Порядок надання засудженим побачень і телефонних розмов з родичами, адвокатами та іншими особами

1. Засудженим за нормами, встановленими [статтями 51, 59, 110, 151](#) Кримінально-виконавчого кодексу України, надаються короткострокові та тривалі побачення.

{Абзац перший пункту 1 розділу XIV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Короткострокові побачення надаються з родичами та іншими особами у присутності представника адміністрації установи виконання покарань.

З урахуванням поведінки засудженого під час відбування покарання, допущених порушень правил поведінки під час попередніх побачень, а також рекомендацій психолога короткострокові побачення можуть надаватися як у відкритих (без суцільного розмежувального скла та переговорного пристрою), так і в закритих умовах (через суцільне розмежувальне скло та переговорний пристрій).

Короткострокові побачення у закритих умовах відбуваються у випадках високого ступеню ризику порушення засудженим встановленого порядку проведення побачень, а також у випадку, передбаченому [пунктом 1](#) розділу XV цих Правил.

Короткострокові та тривалі побачення засудженим, які перебувають у лікарняних закладах, надаються у порядку, встановленому цим розділом, за відсутності у засуджених медичних протипоказань.

Засудженим, які перебувають у закладах охорони здоров'я, тривалі побачення не надаються.

Тривалі побачення відповідно до [статей 59, 110, 151](#) Кримінально-виконавчого кодексу України надаються з правом спільного проживання і тільки з близькими родичами (подружжя, батьки, діти, всиновлювачі, всиновлені, рідні брати й сестри, дід, баба, онуки).

Тривалі побачення можуть надаватися подружжю, яке проживало однією сім'єю, але не перебувало в шлюбі. У виправних колоніях такі побачення можуть бути надані подружжю за умови, що в них є спільні неповнолітні діти.

У разі тяжкої хвороби засудженого, що загрожує його життю, близьким родичам, дружині (чоловіку) засудженого(ї) надається дозвіл на його відвідування. Таке відвідування у рахунок побачень не зараховується.

Тривалі побачення при реєстрації шлюбу надаються позачергово.

Засудженим на їхнє бажання дозволяється замінити тривалі побачення короткостроковими.

Документами, що посвідчують особу, яка прибула на побачення, є документи, визначені [частиною першою](#) статті 13 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» та [пунктом 16](#) частини першої статті 1 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», для неповнолітніх - свідоцтво про народження. Документами, які підтверджують родинні зв'язки подружжя, є свідоцтво про шлюб, а для подружжя, яке проживало однією сім'єю, але не перебувало у шлюбі - свідоцтва про народження спільних неповнолітніх дітей.

{Абзац дванадцятий пункту 1 розділу XIV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Перші побачення, крім побачень з адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, а також захисником у кримінальному провадженні, що здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України, засудженому надаються після переведення його з дільниці карантину, діагностики і розподілу до дільниці ресоціалізації або дільниці посиленого контролю.

Наступне побачення надається після закінчення періоду, що дорівнює частині строку від ділення тривалості року на кількість відповідних побачень, на які засуджений має право протягом року. Відхилення від визначеного строку не може перевищувати 5 діб. Невикористані в поточному періоді побачення на наступний період не переносяться.

Об'єднання побачень або розділення одного побачення на декілька періодів не дозволяється.

Дозвіл на побачення надається начальником установи виконання покарань, його першим заступником або особами, які виконують їх обов'язки, за заявою засудженого чи особи, яка прибула на побачення. Перед отриманням такого дозволу заяву про надання побачення обов'язково реєструє молодший інспектор чергової зміни з проведення побачень.

{Абзац шістнадцятий пункту 1 розділу XIV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

У разі відсутності в день проведення побачення начальника установи виконання покарань, його першого заступника або осіб, які виконують їх обов'язки, право надавати дозвіл на проведення побачення надається ЧПНУ. Про факт надання такого дозволу ЧПНУ доповідає начальнику установи виконання покарань, його першому заступнику або особам, які виконують їх обов'язки, про що має свідчити їх підпис на заяві про надання побачення.

Громадянам, які прибули на побачення без документів, що посвідчують їх особу, з ознаками чи у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння побачення не надається. Також побачення не надається у разі письмової заяви засудженого про відмову від його проведення.

У разі відмови в наданні побачення на заяві засудженого або особи, яка бажає з ним зустрітись, робиться відмітка про причини відмови. На вимогу засудженого або особи, яка подала заяву про надання побачення, надається копія заяви з відміткою про причини відмови.

{Абзац дев'ятнадцятий пункту 1 розділу XIV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Адміністрація установи виконання покарань звільняє засуджених від роботи на період тривалих побачень.

У разі запровадження в установі виконання покарань режиму особливих умов побачення можуть бути тимчасово відмінені.

Час, протягом якого засудженим не надавалися побачення у зв'язку з карантинном, стихійним лихом або переведенням установ виконання покарань на режим особливих умов, зараховується в строк, після закінчення якого засуджені можуть їх отримати.

Відповідно до положень [Віденської конвенції «Про консульські зносини»](#) від 24 квітня 1963 року, ратифікованої Україною 23 березня 1989 року, генеральний консул, консул, віце-консул і консульський агент дипломатичних представництв закордонних держав мають право на короткострокові побачення із засудженими громадянами своїх держав.

Побачення засуджених з дипломатичними представниками до кількості побачень, встановлених кримінально-виконавчим законодавством України, не враховуються, їх число не обмежується. Оплата послуг за користування кімнатами короткострокових побачень із зазначених осіб не стягується.

На побачення допускаються дорослі особи, з якими можуть бути неповнолітні особи.

Кількість осіб, які одночасно можуть бути присутні на побаченні із засудженим, визначається залежно від пропускної спроможності приміщень для надання побачень згідно з передбаченими нормами, а також можливостей забезпечення їхньої безпеки.

Тривалість побачень установлюється адміністрацією установи виконання покарань залежно від пропускної спроможності приміщень, у яких вони проводяться, а також з урахуванням поведінки засудженого, його ставлення до праці та навчання. У всіх випадках короткострокові побачення не можуть тривати менше двох годин, а тривалі - менше доби, якщо на коротших строках не наполягають особи, які перебувають на побаченні.

Облік наданих засудженому побачень (у тому числі наданих як заохочення) ведеться молодшими інспекторами чергової зміни в картках обліку побачень, видачі посилок (передач) і бандеролей.

2. Адміністрація установи виконання покарань забезпечує надання засудженим телефонних розмов без обмеження їх кількості у визначений розпорядком дня час. З метою реалізації права на телефонні розмови усіх засуджених, які відбувають покарання в установі, тривалість розмови одного засудженого не має перевищувати 15 хвилин.

Перша телефонна розмова надається засудженому відразу після прибуття його до установи виконання покарань.

Для проведення телефонних розмов у визначеному адміністрацією установи виконання покарань місці встановлюються таксофони та забезпечується наявність засобів рухомого (мобільного) зв'язку, які знаходяться на обліку установи.

Телефонні розмови проводяться за рахунок засудженого під контролем представника адміністрації установи виконанням покарань протягом дня у вільний від роботи час і поза часом, передбаченим для приймання їжі та безперервного сну. За необхідності та за погодженням з адміністрацією установи виконання покарань телефонну розмову може бути надано у будь-який час.

{Абзац четвертий пункту 2 розділу XIV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Телефонні розмови надаються засудженому за його письмовою заявою, в якій зазначаються місцезнаходження, телефонний номер абонента та тривалість розмови.

У разі якщо засуджений набирає телефонний номер абонента, який не зазначений у заяві, вживає під час телефонної розмови нецензурні слова, телефонна розмова припиняється, про що робиться відмітка на заяві засудженого.

Факт телефонної розмови засудженого реєструється у журналі обліку телефонних розмов засуджених ([додаток 13](#)).

Засудженим, які відбувають стягнення у виді поміщення у ДІЗО, карцер або переведення до ПКТ (ОК), телефонна розмова, як виняток, може бути надана з метою виховного впливу або у зв'язку з винятковими особистими обставинами (смерть або тяжка хвороба близького родича, що загрожує життю хворого, стихійне лихо, що спричинило значну матеріальну шкоду засудженому або його сім'ї).

Телефонні розмови засуджених, які тримаються у виправних центрах, можуть здійснюватися за допомогою мобільних телефонів, які вони мають право зберігати при собі, зареєстрованих в черговій частині установи виконання покарань. Засуджений має право зберігати при собі лише один мобільний телефон та використовувати не більше двох ідентифікаційних телекомунікаційних карток операторів зв'язку (SIM-картка).

Для користування мобільним телефоном засуджений повинен звернутися до начальника виправного центру з письмовою заявою із зазначенням найменування телефону, модифікації, коду міжнародного ідентифікатора мобільного обладнання (IMEI) або серійного номера та телефонних номерів, якими він користується.

Реєстрація мобільних телефонів здійснюється у журналі реєстрації мобільних телефонів та телефонних номерів, якими користуються засуджені ([додаток 14](#)), що зберігається в черговій частині виправного центру. Якщо у засудженого буде виявлено незареєстрований мобільний телефон або SIM-картку, вони вилучаються у встановленому цими Правилами порядку, зберігаються на складі виправного центру та повертаються засудженому після його звільнення.

Телефонні розмови між засудженими, які перебувають у місцях позбавлення волі, забороняються.

{Абзац дванадцятий пункту 2 розділу XIV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

3. Відповідно до [статті 110](#) Кримінально-виконавчого кодексу України для одержання правової допомоги за письмовою заявою засуджених, їхніх близьких родичів, громадських організацій засудженим надається побачення з адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, а також захисником у кримінальному провадженні, який здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України.

За бажанням засудженого або адвоката чи іншого фахівця в галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, захисника у кримінальному провадженні, який здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України, побачення надаються наодинці у кімнаті для короткострокових побачень без суцільного розмежувального захисного скла (за їхньою згодою) із забезпеченням їх безпеки. Засудженим до довічного позбавлення волі, які тримаються в ПКТ, побачення надаються в кімнатах для короткострокових побачень, що розташовані, як правило, у будівлі ПКТ виправної колонії (сектору) максимального рівня безпеки.

{Абзац другий пункту 3 розділу XIV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Побачення надається адміністрацією установи виконання покарань після пред'явлення адвокатом ордера або договору про надання правової допомоги, а іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, - іншого відповідного документа, а також документів, що посвідчують їх особи.

Такі побачення у кількість побачень, встановлених [статтями 110, 151](#) Кримінально-виконавчого кодексу України, не зараховуються. Їх кількість і тривалість не обмежуються, але вони проводяться протягом дня поза часом, передбаченим для приймання засудженим їжі та безперервного сну. Оплата послуг за користування кімнатами короткострокових побачень не стягується.

Для необхідності ознайомлення засуджених з документами, що містяться на електронних носіях, адвокату або іншому фахівцю у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, захиснику у кримінальному провадженні, який здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України, за рішенням начальника установи виконання покарань або особи, яка виконує його обов'язки, може бути дозволено використання комп'ютерної техніки, що знаходиться на балансі установи виконання покарань, за наявності технічної можливості її використання у відповідний період часу.

XV. Порядок проведення побачень

1. Осіб, які прибули на побачення, приймають начальник установи або його заступник, начальник відділення або ЧПНУ. Їх попереджають про обов'язкове дотримання правил поведінки під час побачення, заборону нелегальних передач та про негайне припинення побачення, якщо буде виявлено порушення встановленого цими Правилами порядку.

Гроші, цінні папери і речі, а також предмети, заборонені для використання в установах, здаються молодшому інспектору чергової зміни з проведення побачень, вносяться до журналу обліку предметів та цінностей, що здаються для зберігання на час побачення ([додаток 15](#)), і зберігаються у сейфі, який встановлюється у службовому приміщенні молодшого інспектора чергової зміни.

{Абзац другий пункту 1 розділу XV із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

У разі наявності достатніх підстав убачати, що особа, яка прибула на побачення, має намір передати засудженому гроші, цінні папери і речі, а також предмети, заборонені для використання в установах виконання покарань, або отримати їх від засудженого начальник установи виконання покарань оголошує такій особі про те, що побачення їй буде надано тільки тоді, коли вона погодиться на огляд її речей і одягу до і після побачення. Такий огляд проводиться у порядку, встановленому [пунктом 1](#) розділу XXIV цих Правил.

Якщо особа, яка прибула на побачення, відмовилась від огляду речей і одягу, їй може бути надане із засудженим лише короткострокове побачення у закритих умовах.

У разі виявлення прихованих від огляду грошей, цінних паперів і речей, а також предметів, заборонених для використання в установах виконання покарань, особам, які

намагалися передати їх засудженим, тривале побачення не надається або припиняється і складаються матеріали для притягнення таких осіб до адміністративної відповідальності.

На період тривалих побачень засудженим можуть видаватися одяг, білизна і взуття з обмінного фонду, який постійно зберігається у молодшого інспектора чергової зміни з проведення побачень, або одяг цивільного зразка, який принесли родичі. Засуджені до і після побачень підлягають особистому обшуку з роздяганням. Їм надається дозвіл проносити в кімнати тривалих побачень засоби особистої гігієни, тютюнові вироби, попільнички, власні альбоми, літературу і періодичні видання, які вони бажають передати родичам.

Пронесення особами, які прибули на короткострокове побачення із засудженими, будь-яких продуктів або речей не дозволяється.

До кімнат тривалих побачень дозволяється проносити продукти харчування (за винятком напоїв із вмістом алкоголю та енергетичної дії, пива, дріжджів) та цивільний одяг для використання під час побачень, а також предмети і вироби, зберігання яких засудженим не заборонено.

Родичам засуджених, які перебувають на тривалих побаченнях, дозволяється у денний час виходити за межі установи виконання покарань для придбання продуктів харчування, предметів першої потреби, а у разі дострокового закінчення побачення (з невідкладних обставин) - у будь-який час доби.

Засуджений має право передати документи захиснику у кримінальному провадженні, який здійснює свої повноваження відповідно до [статті 45](#) Кримінального процесуального кодексу України, безпосередньо під час побачення з ним. Інші особи можуть передавати засудженим документи, записи тощо тільки через адміністрацію установи виконання покарань.

У разі порушення встановленого законодавством порядку поведінки на побаченні воно негайно припиняється, про що молодший інспектор чергової зміни доповідає посадовій особі, яка дозволила побачення, або ЧПНУ, які приймають остаточне рішення.

2. Кімнати побачень, як правило, розташовуються в будівлі КПП для пропуску людей.

XVI. Вихід засуджених за межі виховної колонії

1. Право відвідування культурно-видовищних і спортивних заходів за межами виховної колонії в супроводі персоналу або виходу за межі виховної колонії у супроводі батьків чи інших близьких родичів для проведення короткострокових побачень надається засудженим на підставах та в порядку, встановлених [статтями 143, 144](#) Кримінально-виконавчого кодексу України.

Вихід за межі виховної колонії може бути призупинений у разі запровадження в установі режиму особливих умов.

На період виходу за межі виховної колонії засудженим за їх бажанням може видаватися одяг цивільного зразка.

Засуджені перед виходом за межі виховної колонії і після повернення підлягають особистому обшуку з роздяганням.

Короткострокове побачення за межами виховної колонії надається засудженим лише з батьками чи іншими близькими родичами (повнолітніми) у межах населеного пункту за місцем дислокації виховної колонії і закінчується не пізніше двадцятої години. Тривалість виходу засуджених за межі виховної колонії встановлюється начальником виховної колонії, але не може перевищувати норм, установлених [частиною другою](#) статті 144 Кримінально-виконавчого кодексу України.

Дозвіл на короткострокове побачення за межами виховної колонії в супроводі батьків чи інших близьких родичів надається постановою начальника виховної колонії або особи, яка виконує його обов'язки, за заявами засудженого та особи, яка прибула на побачення.

Батьків чи інших близьких родичів, які прибули на побачення, приймають начальник виховної колонії або його заступник, начальник відділення, ЧПНУ. Їх під розписку за формою згідно з [додатком 16](#) до цих Правил інформують про порядок супроводу засудженого за межами виховної колонії, правила його поведінки та відповідальність за їх порушення.

ЧПНУ під розписку за формою згідно з [додатком 17](#) до цих Правил доводить засудженому правила поведінки за межами виховної колонії та відповідальність за їх порушення.

Зазначені розписки долучаються до особової справи засудженого.

Для виходу за межі виховної колонії засудженому видаються посвідчення на право перебування засудженого за межами виховної колонії за формою, наведеною у [додатку 18](#) до цих Правил, та довідка про надання засудженому права виходу за межі виховної колонії ([додаток 19](#)).

Після повернення до виховної колонії засуджений повертає посвідчення та довідку ЧПНУ, яка долучається до особової справи засудженого.

У разі встановлення порушень правил поведінки під час перебування засудженого за межами виховної колонії в супроводі батьків чи інших близьких родичів, виявлення у нього під час обшуку прихованих від огляду заборонених предметів, виробів і речовин, ознак сп'яніння або тілесних ушкоджень уживаються заходи щодо притягнення винних осіб до відповідальності.

2. Під час перебування за межами виховної колонії у супроводі батьків чи інших близьких родичів засуджені зобов'язані:

дотримуватися правил громадського порядку;

повертатися до виховної колонії в строк, установлений адміністрацією виховної колонії;

у разі виникнення об'єктивних обставин, що не дають змоги повернутися до виховної колонії в установлений строк, особисто або через батьків чи інших близьких родичів негайно повідомити про це ЧПНУ, зазначивши місце свого перебування;

на вимогу персоналу виховної колонії або працівників Національної поліції пред'являти посвідчення на право перебування засудженого за межами виховної колонії та довідку про надання засудженому права виходу за межі виховної колонії.

3. Засудженим забороняється:

залишати межі населеного пункту, в якому дислокується виховна колонія;

пересуватися без супроводу батьків або інших близьких родичів, з якими дозволено вихід за межі виховної колонії;

вживати алкогольні напої та інші вироби на спиртовій основі;

курити;

проносити у виховну колонію предмети, вироби і речовини, зберігання яких засудженим заборонено.

Список осіб, яким у порядку заохочення надано право відвідування культурно-видовищних і спортивних заходів за межами виховної колонії, оголошується наказом начальника виховної колонії.

{Абзац сьомий пункту 3 розділу XVI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Відвідування засудженими культурно-видовищних і спортивних заходів за межами виховної колонії здійснюється в супроводі персоналу. При цьому кількість засуджених, які одночасно виводяться за межі виховної колонії, не має перевищувати п'ятнадцяти осіб.

Про виведення засуджених за межі виховної колонії відповідальний від керівництва або ЧПНУ інформує чергового міжрегіонального управління, а при поверненні засуджених до виховної колонії доповідає про їх прибуття.

Засуджені мають право зняти кошти зі своїх особових рахунків для оплати квитків на відвідування культурно-видовищних і спортивних заходів.

XVII. Залучення засуджених до суспільно корисної праці

1. Засуджені до позбавлення волі мають право працювати. Праця здійснюється на добровільній основі в порядку, встановленому [статтею 118](#) Кримінально-виконавчого кодексу України.

Засуджені до позбавлення волі, які мають заборгованість за виконавчими документами, зобов'язані працювати в місцях і на роботах, які визначаються адміністрацією колонії, до погашення такої заборгованості.

При організації працевикористання засуджених у виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання, середнього та максимального рівнів безпеки виключається можливість їх проживання на виробничих об'єктах.

У виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації (адаптації) засуджені залучаються до праці відповідно до [частини першої](#) статті 60, [частини першої](#) статті 118 Кримінально-виконавчого кодексу України. Залучення засуджених до праці за межами адміністративного району установи виконання покарань здійснюється за рішенням начальника установи виконання покарань за умови забезпечення постійного нагляду за ними та щоденного повернення до житлової зони.

{Абзац четвертий пункту 1 розділу XVII в редакції Наказу Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

У виняткових випадках з метою працевлаштування осіб, які відбuvають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання

та виправних центрах, за неможливості щоденного повернення засуджених до установи виконання покарань або якщо тривалість дороги до місця роботи перевищує одну годину, за рішенням начальника установи виконання покарань допускається проживання цих засуджених у місцях їх роботи у спеціально обладнаних гуртожитках поза територією житлових зон установ виконання покарань за умови забезпечення надійного нагляду за ними та створення належних комунально-побутових умов.

{Абзац п'ятий пункту 1 розділу XVII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

2. Забороняється використовувати працю засуджених:

на всіх роботах і посадах у міжрегіональних управліннях, адміністративних будівлях, у яких розміщується персонал з охорони установ виконання покарань, у розплідниках службових собак;

у приміщеннях, де розміщені зброя, спеціальні засоби, система сигналізації для попередження втеч, система контролю доступом, службова документація;

на роботах, пов'язаних з устаткуванням для розмноження документів, радіотелеграфною та телефонною технікою (за винятком лінійних монтерів у присутності представників адміністрації установи виконання покарань);

на посадах продавців, бухгалтерів-операціоністів, касирів, завідувачів продовольчих та речових складів, комірників;

на роботах, пов'язаних з обліком, зберіганням та видачею медикаментів, а також вибухових та отруйних речовин;

як фотографів (крім засуджених до обмеження волі), зубопротезистів, водіїв легкових та оперативних автомобілів і мотоциклістів;

на посадах з підпорядкуванням їм вільнонайманих працівників;

на роботах, пов'язаних з обслуговуванням та ремонтом технічних засобів охорони і нагляду;

на роботах, пов'язаних з наданням медичної допомоги.

Адміністрація установ виконання покарань може залучати засуджених до робіт з благоустрою установ виконання покарань і прилеглих до них територій, а також поліпшення житлово-побутових умов засуджених або до допоміжних робіт із забезпечення установ виконання покарань продовольством. Засуджені до арешту не залучаються до робіт з благоустрою прилеглої до установи території.

{Абзац одинадцятий пункту 2 розділу XVII в редакції Наказу Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

До цих робіт засуджені залучаються в порядку, встановленому [статтею 52, частиною п'ятою](#) статті 60 та [частиною п'ятою](#) статті 118 Кримінально-виконавчого кодексу України.

{Абзац дванадцятий пункту 2 розділу XVII в редакції Наказу Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

XVIII. Господарське обслуговування у виправних колоніях максимального рівня безпеки. Призначення днювальних в установах виконання покарань

1. У виправних колоніях максимального рівня безпеки роботи з господарського обслуговування виконуються засудженими, які згідно зі [статтею 89](#) Кримінально-виконавчого кодексу України направлені зі слідчого ізолятора для виконання таких робіт.

Відбір засуджених для виконання робіт з господарського обслуговування проводиться за погодженням з підрозділами нагляду і безпеки, соціально-виховної та психологічної роботи, контролю за виконанням судових рішень та оперативними підрозділами.

Засуджені, призначені для виконання робіт з господарського обслуговування, формуються в одне відділення соціально-психологічної служби. Їхні обов'язки визначає начальник установи виконання покарань.

Таким засудженим оформлюються санітарні книжки з відміткою про проходження медичного огляду.

2. В установах виконання покарань для підтримання чистоти в місцях проживання засуджених, дотримання правил зберігання особистих речей у відведених для цього місцях, інформування адміністрації установи про стан порядку у відділенні соціально-психологічної служби (камері) призначаються старші днювальні та днювальні (чергові камери) з числа засуджених.

Виконання обов'язків старших днювальних та днювальних відділення соціально-психологічної служби (чергові камери) не належить до роботи з господарського обслуговування.

Відбір засуджених для виконання обов'язків старшого днювального та днювального відділення соціально-психологічної служби в установах виконання покарань проводиться підрозділами нагляду і безпеки за погодженням з підрозділами соціально-виховної та психологічної роботи, контролю за виконанням судових рішень та оперативними підрозділами установи.

Для виконання обов'язків чергового камери залучаються засуджені, які в них тримаються, у порядку черговості.

Відповідно до типових обов'язків старшого днювального, днювального відділення соціально-психологічної служби (чергового камери) (додаток 20) розробляються і затверджуються обов'язки старшого днювального та днювального відділення соціально-психологічної служби (чергового камери).

Для проведення інших робіт в місцях проживання засуджених старші днювальні та днювальні відділення соціально-психологічної служби можуть залучатися до роботи на підставі договору цивільно-правового характеру.

{Розділ XVIII в редакції Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

XIX. Спільна робота вільнонайманого персоналу із засудженими

1. З метою ізоляції засуджених на підприємствах та у майстернях, де використовується праця засуджених, допускається спільна робота вільнонайманого персоналу, який безпосередньо керує працею засуджених, а також вільнонайманих кваліфікованих робітників у межах, необхідних для забезпечення нормальної діяльності виробництва установи виконання покарань.

Адміністрація установи виконання покарань вживає заходів для того, щоб вільнонайманий персонал комплектувався з осіб однієї статі із засудженими.

2. Особи, які працюють спільно із засудженими, повинні дотримуватися порядку спілкування з ними, про що зобов'язані давати розписку за формою згідно з [додатком 21](#) до цих Правил.

Не дозволяється передавання засудженим, а також приймання від них продуктів харчування, грошей, кореспонденції, речей, інших предметів, виробів і речовин.

3. Педагогічним працівникам дозволяється проносити із собою підручники, навчальні посібники, необхідні для проведення занять, медичним працівникам - науково-популярну літературу, брошури, плакати, пам'ятки на медичну тематику, фотоапарати для фіксації наявних тілесних ушкоджень у осіб, взятих під варту, та засуджених.

{Розділ XIX доповнено новим пунктом 3 згідно з Наказом Міністерства юстиції № 564/5 від 14.02.2020}

XX. Деякі питання організації соціально-виховної роботи із засудженими. Забезпечення релігійних потреб

1. Виховні заходи із засудженими проводяться на підставі програм диференційованого виховного впливу в установленій розпорядком дня час у межах установи виконання покарань і спрямовані на формування та закріплення у засуджених прагнення до заняття суспільно корисною діяльністю, сумлінного ставлення до праці, дотримання вимог законодавства та прийнятих у суспільстві правил поведінки, підвищення їх загальноосвітнього і культурного рівнів.

Проводити спільні заходи за участю засуджених з різних установ виконання покарань не дозволяється.

2. В установах виконання покарань проводиться безкоштовна демонстрація художніх відео- та кінофільмів, які мають позитивний вплив на закріплення процесу виправлення та ресоціалізації засуджених.

У виправних колоніях мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання, середнього та максимального рівнів безпеки (для засуджених, які тримаються у звичайних жилих приміщеннях, та засуджених, залишених для роботи з господарського обслуговування) художні кіно- та відеофільми демонструються один раз на тиждень.

Кількісні обмеження не стосуються навчальних, документальних і науково-популярних кінофільмів, які мають виховне значення.

Додатково дозволяється демонструвати художні кіно- та відеофільми у святкові дні.

Особам, яких тримають у ДІЗО, ПКТ (ОК), ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки та у карцерах установ виконання покарань, а також засудженим до арешту та довічного позбавлення волі, які тримаються у ПКТ, кінофільми не демонструються.

3. Жилі приміщення, клуби, бібліотеки, кімнати для виховної роботи у відділеннях соціально-психологічної служби, ДІЗО, ПКТ (ОК), карцери, камери для засуджених до довічного позбавлення волі та арешту, палати лікарняних закладів радіофікуються. У

жилих приміщеннях виправних центрів, виправних колоній мінімального, середнього, максимального рівнів безпеки, виховних колоніях, ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки можуть установлюватись телевізори. Час радіотрансляції і перегляду телепередач визначається розпорядком дня установи виконання покарань.

Гучність радіопередач та телетрансляцій не має бути надмірною. За бажанням засуджені можуть відмовитись прослуховувати певні радіопередачі, тому на час їх трансляції гучномовці в певних камерах можуть вимикатися.

Радіотрансляції для засуджених здійснюються централізовано від єдиного радіотрансляційного вузла. За наявності технічних можливостей у виправних колоніях обладнуються кабельні телемережі.

Радіотрансляційні вузли та телецентри розміщуються за межами установ виконання покарань або в приміщеннях, доступ до яких засудженим заборонено.

4. Засудженим дозволяється користуватися літературою, яка є в бібліотеках установ виконання покарань, а також газетами і журналами.

Книжковий фонд бібліотек створюється з розрахунку забезпечення кожного засудженого не менше ніж п'ятьма книжками. Обмін книг у ПКТ (ОК) установ, у ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки, арешту та дільниць посиленого контролю проводиться один раз на 10 днів. Засуджені, які тримаються у гуртожитках, забезпечуються газетами з розрахунку одна газета на 50 засуджених. На камеру передбачається по одній газеті. Якщо в камері утримується понад 20 засуджених, додатково надається ще одна газета.

Індивідуальна передплата засудженими періодичних видань здійснюється в добровільному порядку. З дозволу адміністрації установи виконання покарань передплата періодичних видань може здійснюватися за рахунок родичів засудженого.

Засуджені можуть мати при собі не більше 10 примірників книжок, а ті, які навчаються, - відповідні підручники у необхідній кількості без урахування художніх книжок. Решту літератури засуджені здають для зберігання на склад, або за особистим бажанням передають до бібліотеки установи виконання покарань, або віддають з дозволу адміністрації родичам.

Кількість газет і журналів, які засуджені можуть мати при собі, не обмежується.

Засудженим забороняється мати при собі книжки, газети і журнали, які пропагують насилля, міжнаціональну ворожнечу або мають порнографічний зміст.

5. В установах виконання покарань можуть створюватися самодіяльні організації засуджених.

В установах виконання покарань для засуджених можуть організовуватись гуртки соціально корисної спрямованості. Порядок та організація роботи гуртків визначаються адміністрацією установи виконання покарань. Виступи гуртків художньої самодіяльності можуть проводитись у межах установи виконання покарань.

У виправних колоніях (крім виправних колоній максимального рівня безпеки) дозволяється проводити безкоштовні (благодійні) та платні (за рахунок коштів засуджених і за їх згодою) виступи професійних творчих колективів (театрів, філармоній тощо) при погодженні цих заходів з керівництвом міжрегіональних управлінь.

6. Фізкультурно-оздоровчі заходи серед засуджених проводяться у встановлений розпорядком дня час та в межах установи виконання покарань. У виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, виправних центрах та дільницях соціальної реабілітації (адаптації) такі заходи можуть проводитися за межами жилої зони установи виконання покарань, але в межах дислокації установи.

Адміністрація установи виконання покарань вживає заходів щодо забезпечення засуджених спортивним обладнанням, інвентарем та настільними іграми (шахи, шашки, нарди, доміно), користуватися якими засуджені можуть у вільний від роботи час.

Для засуджених, які тримаються у ДІЗО, ПКТ (ОК), карцері та ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки, у прогулянкових двориках встановлюються перекладина і брусся.

7. Організація загальноосвітнього навчання, професійно-технічної освіти і професійного навчання засуджених на виробництві здійснюється відповідно до Законів України [«Про освіту»](#), [«Про загальну середню освіту»](#), [«Про професійно-технічну освіту»](#) та в порядку, встановленому законодавством.

Час проведення занять у загальноосвітніх навчальних закладах визначається розпорядком дня установи виконання покарань.

Для складання іспитів учні-засуджені звільняються від роботи на строк, передбачений [Кодексом законів про працю України](#) і [Законом України](#) «Про оплату праці». Заробітна плата їм за цей час не нараховується.

Адміністрація установ виконання покарань всебічно сприяє загальноосвітньому та професійно-технічному навчанню засуджених, у разі потреби надає їм допомогу в отриманні консультацій, придбанні підручників та посібників.

Під час навчального процесу засуджені можуть мати обмежений доступ до мережі Інтернет під контролем адміністрації установи виконання покарань для користування навчальними програмами (ресурсами).

8. Адміністрація установ виконання покарань сприяє забезпеченню релігійних потреб засуджених відповідно до [Закону України](#) «Про свободу совісті та релігійні організації».

Релігійні обряди проводяться на прохання засуджених або за ініціативою релігійних організацій, але з відповідними обмеженнями, передбаченими кримінально-виконавчим законодавством України для різних категорій засуджених. Пропаганда будь-яких релігійних учень серед засуджених здійснюється тільки за їх бажанням та згодою, а щодо неповнолітніх - за згодою їхніх батьків або осіб, які їх замінюють.

У разі відсутності окремих приміщень для віруючих декількох релігійних конфесій обряди проводяться в одному приміщенні за графіком. У такому приміщенні передбачається можливість тимчасового розміщення предметів культу на період обряду.

XXI. Заходи заохочення і стягнення, що застосовуються до засуджених, порядок їх застосування

1. Правом застосовувати в повному обсязі заходи заохочення і стягнення (за винятком переведення до ПКТ (ОК)) до засуджених користується начальник установи виконання покарань або особа, яка виконує його обов'язки.

Заходи заохочення і стягнення у виховних колоніях також можуть застосовувати старші вихователі та вихователі.

Старші вихователі та вихователі виховних колоній мають право застосовувати до засуджених заохочення у виді подяки та дострокового зняття раніше накладеного ними стягнення, а також накладати стягнення у виді попередження або догани.

Заходи заохочення і стягнення у виправних центрах застосовуються також заступниками начальників виправних центрів та начальниками відділень соціально-психологічної служби виправних центрів.

Заступники начальників виправних центрів користуються такими самими правами щодо застосування заохочень та стягнень, що й начальники виправних центрів, за винятком нагородження похвальною грамотою, грошовою премією, нагородження подарунком, заборони проживання поза гуртожитком строком до трьох місяців та виходу за межі гуртожитку у вільний від роботи час на той самий строк, поміщення в ДІЗО.

Начальники відділень виправних центрів можуть застосовувати заходи заохочення у виді оголошення подяки та дострокового зняття раніше накладеного ними стягнення, а також заходи стягнення у виді попередження, догани та суворої догани.

За сумлінну поведінку до осіб, засуджених до арешту, можуть застосовуватися заходи заохочення у виді подяки або дострокового зняття раніше накладеного стягнення.

За порушення порядку відбування покарання у виді арешту до осіб, засуджених до арешту, можуть застосовуватися заходи стягнення у виді догани або поміщення в карцер строком до десяти діб.

Застосовування заходів заохочення та стягнення до осіб, засуджених до арешту, здійснюється начальником арештного дому чи його заступником.

Інші посадові особи установ виконання покарань не мають права застосовувати заходи заохочення і стягнення щодо засуджених.

Засуджений може оскаржити накладене на нього стягнення до органу виконання покарань вищого рівня, прокурора чи суду, однак подання скарги не зупиняє виконання стягнення. Посадова особа, яка наклала стягнення, за наявності для того підстав може його скасувати або замінити іншим - більш м'яким стягненням. Вища посадова особа може скасувати стягнення у разі, якщо посадова особа, яка наклала стягнення, перевищила свої повноваження або стягнення було накладено нею за відсутності порушення з боку засудженого.

При накладенні стягнення на засудженого адміністрація установи виконання покарань надає йому змогу повідомити про це близьких родичів, адвоката або інших фахівців у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи.

2. Застосування начальниками установ виконання покарань заходів заохочення оформлюється постановами про заохочення ([додаток 22](#)) або наказами.

Застосування начальниками установ виконання покарань заходів стягнення оформлюється постановами про накладення стягнення та про поміщення засудженого в дисциплінарний ізолятор, карцер, переведення засудженого до ПКТ (ОК) (після винесення відповідного рішення судом) установи виконання покарань ([додатки 23, 24](#)).

{Абзац другий пункту 2 розділу XXI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Перед накладенням стягнення на засудженого, який відбуває покарання у виправній колонії, дисциплінарною комісією установи вирішується питання про доцільність застосування стягнення у порядку, визначеному [статтями 134, 135](#) Кримінально-виконавчого кодексу України.

Про місце і час засідання дисциплінарної комісії засуджений повідомляється письмово не пізніше ніж за одну добу до його проведення. За письмовою заявою засудженого цей термін може бути продовжено, але не більш як на дві доби.

{Пункт 2 розділу XXI доповнено новим абзацом четвертим згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Результати розгляду дисциплінарною комісією питання про доцільність застосування стягнення до засудженого оформлюється відповідним письмовим рішенням.

Постанови, витяги з наказів, рішення суду про переведення засудженого до ПКТ (ОК) та копії рішень дисциплінарної комісії долучаються до особових справ засуджених протягом трьох діб після їх підписання або відбуття засудженим стягнення.

Застосування заходів стягнення у виді поміщення у ДІЗО до осіб, засуджених до обмеження волі, поміщення в карцер осіб, засуджених до арешту, а також заходів стягнення до засуджених у виховних колоніях здійснюється після розгляду дисциплінарною комісією установи питання про доцільність застосування стягнення та винесення відповідного письмового рішення.

{Абзац сьомий пункту 2 розділу XXI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Застосовані заходи заохочення та стягнення заступниками начальників виправних центрів та начальниками відділень соціально-психологічної служби виправних центрів, заступниками начальників арештних домів, старшими вихователями та вихователями виховних колоній відображаються у статистичному обліку та у щоденниках індивідуальної роботи із засудженими (для неповнолітніх - у щоденниках соціально-виховної роботи із засудженим неповнолітнім), а також беруться до уваги при визначенні ступеня виправлення засудженого та при складанні на нього характеристики.

Облік заохочень і стягнень кожного засудженого ведеться начальниками відділень (старшими вихователями). Облік заохочень і стягнень засуджених по установі в цілому ведеться відділом соціально-виховної та психологічної роботи.

3. У випадках, передбачених [статтями 138-140, 143](#) Кримінально-виконавчого кодексу України, засуджені у виправних та виховних колоніях можуть бути переведені на поліпшені умови тримання. Надання засудженим такого права здійснюється начальником виправної (виховної) колонії за постановою про надання засудженому права на поліпшені умови тримання ([додаток 25](#)).

Відповідно до [статей 132, 145](#) Кримінально-виконавчого кодексу України за порушення встановленого порядку відбування покарання засуджені після прийняття відповідного рішення дисциплінарною комісією можуть бути позбавлені начальником

виправної (виховної) колонії права на поліпшені умови тримання на підставі постанови про скасування поліпшених умов тримання ([додаток 26](#)).

{Абзац другий пункту 3 розділу XXI із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Повторне переведення на поліпшені умови тримання може бути застосоване не раніше ніж через 6 місяців з дня відбуття стягнення.

4. За злісне порушення встановленого порядку відбування покарання, передбачене [статтею 133](#) Кримінально-виконавчого кодексу України, після прийняття відповідного рішення дисциплінарною комісією установи за постановою начальника установи або особи, яка виконує його обов'язки, на засудженого може бути накладено стягнення у виді грошового штрафу у сумі до двох мінімальних розмірів заробітної плати. Стягнена сума штрафу перераховується в дохід держави.

5. Підставою для приймання та тримання засуджених у ДІЗО та карцерах є постанова про поміщення засудженого в дисциплінарний ізолятор, карцер установи виконання покарань, винесена начальником установи виконання покарань або особою, яка виконує його обов'язки, на підставі рішення дисциплінарної комісії з визначенням строку тримання.

Підставою для приймання та тримання засуджених у ПКТ (ОК) є рішення суду про переведення засудженого до ПКТ (ОК).

Заходи стягнення у виді переведення засуджених у ПКТ (ОК) застосовуються у разі безрезультатності інших заходів впливу.

Постанова про поміщення засудженого в дисциплінарний ізолятор, карцер установи виконання покарань, рішення суду про переведення засудженого до ПКТ (ОК) оголошуються засудженому під підпис. У разі відмови засудженого поставити підпис про ознайомлення адміністрацією установ виконання покарань складається акт у довільній формі.

Особи, поміщені до ДІЗО, карцерів та ПКТ (ОК), зі складу відділень соціально-психологічної служби не виключаються. Начальники відділень, вихователі проводять з ними виховну роботу і в період відбування стягнення.

У разі відсутності начальника установи виконання покарань у термінових випадках, коли іншими заходами попередити злочин або грубе порушення неможливо, засуджені можуть бути поміщені в ДІЗО або в карцер до прибуття начальника установи або особи, яка виконує його обов'язки, але не більше ніж на 24 години, за постановою про тимчасове поміщення до 24 годин засудженого в дисциплінарний ізолятор, карцер установи виконання покарань ([додаток 27](#)), винесеною ЧПНУ.

Така ізоляція стягненням не є, але якщо начальник установи виконання покарань приймає рішення про накладення стягнення у виді поміщення особи, яка скоїла проступок, у ДІЗО або в карцер, цей час перебування в ізоляції зараховується до загального строку тримання у ДІЗО або в карцері.

Начальник установи виконання покарань має право поміщати засудженого в ДІЗО строком до однієї доби до прийняття рішення про застосування стягнення у разі порушення режиму відбування покарання, що полягало в перебуванні у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, участі у конфліктній ситуації, бійці, масових заворушеннях або інших діях, що створюють серйозну загрозу підтримці

порядку в установі. Підставою для поміщення засудженого в ДІЗО строком до однієї доби є постанова про тимчасове поміщення засудженого в окрему камеру дисциплінарного ізолятора (карцеру) установи виконання покарань на час проведення службового розслідування ([додаток 28](#)), винесена начальником установи виконання покарань.

6. Засудженим, які відбувають стягнення у ДІЗО, карцері або ПКТ (ОК), забороняються побачення, придбання продуктів харчування і предметів першої потреби, одержання посилок (передач) і бандеролей, користування настільними іграми. У разі поміщення засуджених до ДІЗО, карцеру або переведення до ПКТ (ОК) побачення з адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, надаються їм у порядку, визначеному [статтями 110, 134](#) Кримінально-виконавчого кодексу України.

У ДІЗО, карцері або ПКТ (ОК) засуджені забезпечуються індивідуальним спальним місцем і постільними речами. Постільні речі видаються тільки на час сну, верхній одяг - на час виходу з приміщення.

Тримання засуджених у карцері одиночне.

Засудженим, які тримаються в ДІЗО, карцері або ПКТ (ОК), надається щоденна прогулянка тривалістю одна година.

Засуджені, які тримаються в ДІЗО з виведенням на роботу, в ПКТ (ОК), працюють окремо від інших засуджених.

Засудженим забороняється брати із собою у ДІЗО або в карцері продукти харчування і особисті речі, за винятком рушника, мила, зубної пасти (порошку), зубної щітки, туалетного паперу, олівців, авторучок, зошитів, поштових марок, конвертів, тютюнових виробів і сірників (запальнички одноразового використання), в установах для тримання жінок, крім зазначеного переліку, спеціальних засобів гігієни. Тютюнові вироби і сірники (запальнички одноразового використання) видаються засудженим лише під час щоденної прогулянки.

Засудженим забороняється брати із собою у ПКТ (ОК) продукти харчування, особисті речі, крім предметів першої потреби (годинник, підручники, олівці, авторучки, зошити, поштові марки, картки, конверти, зубна паста (порошок), зубна щітка, туалетний папір), тютюнових виробів і сірників (запальнички одноразового використання). Тютюнові вироби і сірники (запальнички одноразового використання) видаються засудженим лише під час щоденної прогулянки.

Для зберігання предметів особистої гігієни в камерах обладнуються навісні полиці. Адміністрація установ виконання покарань забезпечує зберігання особистих речей засуджених протягом строку перебування їх у ДІЗО, карцерах, ПКТ (ОК). Продукти харчування здаються на склад і видаються засудженим після відбуття ними стягнення. Адміністрація установ виконання покарань вживає заходів для їх збереження. Якщо за час перебування засуджених у ДІЗО, карцерах, ПКТ (ОК) термін придатності цих продуктів харчування закінчився, комісією складається акт, після чого вони знищуються.

Накладене на засудженого, який тримається у ДІЗО (карцері) та вчинив порушення режиму тримання, стягнення у виді переведення до ПКТ (ОК) звертається до виконання після відбуття засудженим стягнення у виді поміщення у ДІЗО (карцер).

На засудженого, який відбуває стягнення у виді переведення до ПКТ (ОК) та вчинив порушення режиму тримання, стягнення у виді поміщення у ДІЗО (карцер) може бути накладено лише у разі, якщо невідбутий ним строк стягнення у ПКТ (ОК) становить менше одного місяця, та звертається до виконання після відбуття стягнення у виді переведення до ПКТ (ОК).

Приймання засуджених у ДІЗО, карцери, ПКТ (ОК) проводиться молодшими інспекторами чергової зміни під керівництвом ЧПНУ або їхніх заступників та документується. Засуджені підлягають особистому обшуку з роздяганням.

Засуджені, які тримаються у ДІЗО, карцерах, ПКТ (ОК), санітарну обробку проходять окремо від інших засуджених. Прибирання камер ДІЗО, карцерів, ПКТ та ОК проводиться засудженими, які в них тримаються, почергово за графіком.

До засуджених, які поміщені в ДІЗО або карцер, переведені до ПКТ (ОК), можуть застосовуватися всі заходи стягнення, за винятком повторного поміщення в ДІЗО або карцер, повторного переведення до ПКТ (ОК).

Після відбуття стягнення у ДІЗО, карцері, ПКТ (ОК) засуджені негайно звільняються з них, про що робиться відмітка в журналі і постанові (рішенні суду). Матеріали перевірки і постанова (рішення суду) долучаються до особової справи засудженого.

Звільнення засудженого із ДІЗО, карцеру, ПКТ (ОК) здійснюється ЧПНУ або його заступником у присутності начальника відділення (вихователя).

Приймання їжі засудженими проводиться в камерах, в робочий час - на виробничих об'єктах у спеціально відведених для цього місцях.

Особи, які навчаються у загальноосвітніх школах, професійно-технічних училищах і на курсах професійно-технічної підготовки, під час перебування у ДІЗО, карцерах, ПКТ (ОК) на заняття не виводяться. Їм надається можливість для самостійного навчання і консультацій з викладачами.

Медичний огляд і амбулаторне лікування засуджених, яких тримають у ПКТ (ОК), здійснюються у спеціально обладнаному приміщенні.

У разі переведення засуджених із ДІЗО, карцерів до медичної частини, лікарняного закладу або закладу охорони здоров'я з причин, не пов'язаних з їх неправомірними діями, строк їх перебування у цих закладах зараховується у строк перебування у зазначених приміщеннях.

Якщо засуджені переводяться у медичну частину чи лікарняний заклад з ДІЗО, карцерів у зв'язку з членоушкодженням або симуляцією хвороби, час їхнього перебування у цих закладах в строк відбування стягнення не зараховується.

У разі переведення засуджених із ПКТ (ОК), ДІЗО та карцерів до слідчого ізолятора строк їх перебування у слідчому ізоляторі не зараховується у строк перебування у зазначених приміщеннях.

У разі переведення засуджених із ПКТ (ОК), ДІЗО та карцерів до іншої установи виконання покарань невідбуту частину стягнення засуджені відбувають за новим місцем покарання.

Начальники установ виконання покарань, їх заступники, начальники підрозділів не менше одного разу на тиждень відвідують ДІЗО, карцери, ПКТ (ОК), перевіряють

умови тримання в них засуджених, уживають заходів щодо усунення виявлених недоліків і задоволення обґрунтованих скарг засуджених. Для надання медичної допомоги керівник медичної частини (черговий лікар) щодня відвідує ДІЗО, карцери, ПКТ (ОК) та за необхідності проводить прийом засуджених. За результатами відвідування ДІЗО, карцерів, ПКТ (ОК) зазначені посадові особи роблять відмітки у журналі обліку відвідувань дисциплінарного ізолятора, приміщень камерного типу, одиночних камер та карцеру адміністрацією установи виконання покарань ([додаток 29](#)).

7. Засуджені, які під час перебування у лікарняних закладах або закладах охорони здоров'я порушують дисципліну, правила внутрішнього розпорядку цих закладів, відмовляються від лікування і обстеження (першочергово з приводу хвороби, яка становить небезпеку для здоров'я інших осіб), несуть відповідальність відповідно до вимог [Кримінально-виконавчого кодексу України](#). Разом з тим зазначені засуджені не можуть бути переведені у ПКТ (ОК).

У разі відмови засуджених від проходження обстеження (медичних оглядів) та лікування, порушення дисципліни, правил внутрішнього розпорядку лікарняних закладів чи закладів охорони здоров'я складається акт, засуджені виписуються із цих закладів і переводяться до установ виконання покарань, з яких прибули, у випадках, якщо це не понесе загрози для життя і здоров'я хворих, а також осіб, які їх оточують.

XXII. Матеріально-побутове забезпечення та медичне обслуговування засуджених

1. Для засуджених створюються необхідні житлово-побутові умови. У холодну пору року температура в жилих приміщеннях установ виконання покарань підтримується на рівні не нижче плюс 18 °С. Засуджені забезпечуються триразовим гарячим харчуванням, одягом встановленого законодавством зразка (у виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації засуджені можуть носити одяг цивільного зразка), натільною білизною та взуттям, а також постільними речами. Верхній одяг засуджених до довічного позбавлення волі відрізняється за кольором від одягу інших засуджених.

У разі відсутності в установі одягу встановленого законодавством зразка засудженому тимчасово дозволяється користуватися власним одягом, придбаним у крамниці установи виконання покарань або отриманим від родичів.

Ремонт одягу та взуття засуджених проводиться в майстернях установ виконання покарань.

Особи, які відбувають покарання у виправних колоніях, відшкодовують витрати на їх утримання, крім вартості харчування, взуття, одягу, білизни, спецхарчування та спецодягу.

Особам з інвалідністю першої та другої групи, жінкам з вагітністю понад чотири місяці, непрацюючим жінкам, які мають дітей у будинках дитини при виправних колоніях, непрацюючим чоловікам віком понад шістьдесят років і жінкам понад п'ятдесят п'ять років (якщо вони не одержують пенсії), а також особам, звільненим від роботи через хворобу, в тому числі хворим на активну форму туберкульозу, комунально-побутові послуги надаються безоплатно.

Засудженим, які відбувають покарання у виховних колоніях, харчування, одяг, взуття, білизна і комунально-побутові послуги надаються безоплатно.

В установах виконання покарань, у яких тримаються особи з інвалідністю та похилого віку, адміністрацією цих установ створюються умови для задоволення особливих потреб таких засуджених. У разі необхідності будівлі та приміщення установ виконання покарань обладнуються відповідними конструкційними елементами (поручні, пандуси, сходові підйомники тощо).

В установах виконання покарань засудженим надаються платні послуги, у тому числі фотографування, прокат кіно- та відеофільмів, додаткові медичні послуги, ремонт годинників, електробритв та інший дрібний ремонт предметів і речей, які дозволені до використання, лазне-пральні та інші послуги.

Засуджені, які тримаються у виправних центрах, продукти харчування, одяг, взуття, білизну і предмети першої потреби придбавають за власні кошти. Комунально-побутові та інші послуги оплачуються ними на загальних підставах. Особам, які не працюють у зв'язку із захворюванням, а також з причин, від них не залежних, і не одержують за цей час заробітної плати або інших доходів, харчування та комунально-побутові послуги надаються за рахунок виправного центру.

2. Порядок приймання до будинку дитини при виправній колонії, перебування та вибуття з нього дітей і засуджених жінок, які мають при собі дітей віком до трьох років, визначається [Типовим положенням про будинок дитини при виправній колонії](#), затвердженим наказом Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України від 21 березня 2013 року № 500/5/219, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22 березня 2013 року за № 471/23003 (із змінами).

Засуджені жінки, які проживають за межами виправної колонії, та їхні діти віком до трьох років забезпечуються харчуванням, одягом, а також комунально-побутовими послугами за нормами, встановленими для засуджених, які відбувають покарання у виправній колонії.

{Абзац другий пункту 2 розділу XXII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Після закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами адміністрація виправної колонії влаштовує засуджених жінок, які проживають за межами виправної колонії, на роботу на підприємстві виправної колонії або на контрагентських об'єктах.

Адміністрація виправної колонії сприяє засудженим жінкам у влаштуванні їхніх дітей у ясла. За потреби на період робочого дня матерів їхні діти можуть перебувати в будинках дитини при виправних колоніях.

3. Порядок лікувально-профілактичної і санітарно-протиепідемічної роботи в місцях позбавлення волі визначається Основами законодавства України про охорону здоров'я.

В медичних частинах та лікарняних закладах здійснюються:

клінічне обстеження та нагляд за засудженими з метою оцінки стану здоров'я, при виявленні хвороб - надання медичної допомоги та встановлення працездатності;

амбулаторне, стаціонарне і спеціалізоване лікування.

Особи, які прибувають до установ виконання покарань, підлягають обов'язковому медичному обстеженню. Результати обстеження, які містять дані психічного та соматичного стану, лабораторних аналізів реєструються в медичних картах засуджених.

За необхідності засуджені за письмовими заявами можуть отримувати виписки зі своїх медичних карт та передавати їх близьким родичам.

Надання медичної допомоги засудженим лікарняними закладами здійснюється відповідно до [Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі](#), затвердженого наказом Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України від 15 серпня 2014 року № 1348/5/572, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2014 року за № 990/25767 (із змінами).

Засуджені мають право звертатися за лікарськими консультаціями та лікуванням до закладів охорони здоров'я, що надають платні медичні послуги. Оплата таких послуг і придбання необхідних лікарських засобів здійснюються засудженими або їхніми родичами за рахунок власних коштів. Консультації і лікування у таких випадках проводяться в медичних частинах за місцем відбування покарання під контролем працівників медичних частин. За потреби їм надається екстрена медична допомога в лікарняних закладах або закладах охорони здоров'я.

Медична допомога засудженим до довічного позбавлення волі організовується і надається безпосередньо в камері із забезпеченням безпеки медичних працівників. За потреби надання екстреної медичної допомоги засуджені до довічного позбавлення волі переводяться до найближчого лікарняного закладу або закладу охорони здоров'я.

Перевезення до (із) лікарняного закладу або закладу охорони здоров'я засудженого до довічного позбавлення волі здійснюється в спеціалізованому автомобілі з конвоєм кількістю не менше п'яти осіб, до складу якого обов'язково має входити кінолог зі службовим собакою. Перевезення жінок, засуджених до довічного позбавлення волі, здійснюється без залучення кінолога зі службовим собакою.

Засуджені, які відбувають покарання в дільницях соціальної реабілітації, за рекомендацією лікаря та постановою про направлення засудженого на лікування до медичної частини ([додаток 30](#)) проходять лікування в медичній частині, а засуджені, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, для проходження стаціонарного лікування за постановою про направлення засудженого на лікування до лікарняного закладу ([додаток 31](#)) направляються до лікарняного закладу.

Гроші та цінні речі здаються до бухгалтерії установи виконання покарань і видаються засудженим після проходження лікування.

Для одержання медичної допомоги, якщо така допомога не може бути надана медичною частиною (лікарняним закладом), за наявності відповідного висновку лікаря такої медичної частини (лікарняного закладу) засудженим, які тримаються у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, дільницях соціальної реабілітації виправних колоній мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання і дільницях соціальної реабілітації виправних колоній середнього рівня безпеки та виховних колоніях, дозволяються короточасні виїзди за межі колонії на території України у порядку, визначеному [Інструкцією про порядок надання засудженим короточасних виїздів за межі установ виконання покарань](#), затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 22 листопада 2011 року №

3361/5, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2011 року за № 1372/20110 (із змінами).

{Пункт 3 розділу XXII доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

4. В установах виконання покарань забезпечується виконання санітарно-гігієнічних та протиепідемічних правил. Особи, які прибули до установ виконання покарань, проходять санітарну обробку, що включає в себе миття засуджених в лазні з милом та мочалкою з обов'язковою заміною натільної білизни, дезінфекцією, дезінсекцією особистого одягу у дезінфекційній камері.

Лазне-пральне обслуговування засуджених здійснюється у порядку, встановленому [Положенням про організацію лазне-прального обслуговування осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах](#), затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 08 червня 2012 року № 849/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13 червня 2012 року за № 947/21259 (із змінами).

Під час проведення миття в лазні засудженим чоловікам за потреби організовується стрижка волоссяних частин голови, підборіддя, бороди та вусів, а засудженим жінкам - стрижка волоссяних частин голови.

Дезінфекція водогінних мереж, приміщень для проживання, харчування та інших комунально-побутових та кухонно-складських приміщень установ виконання покарань проводиться відповідно до [Закону України](#) «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Забезпечується чітка робота пральні, сушильні, перукарні, дезкамери та інших об'єктів комунально-побутового призначення.

У виправних колоніях максимального рівня безпеки, секторах середнього і максимального рівнів безпеки та дільницях посиленого контролю всім засудженим, які тримаються у камерах, надаються щоденні прогулянки тривалістю одна година.

Засудженим чоловікам дозволяється носити коротку бороду та вуса за умови, що вони відповідають вимогам гігієни, а також - мати коротку зачіску.

Засудженим забороняється готувати та вживати їжу за межами приміщень, визначених адміністрацією установи виконання покарань.

5. У лікарняних закладах ізолювано від інших категорій засуджених тримаються засуджені до довічного позбавлення волі. Ці засуджені тримаються у спеціально виділених і обладнаних за камерним типом палатах. Ізолювано також тримаються неповнолітні.

Жінки тримаються окремо від чоловіків.

У лікарняних закладах, які мають у своїй структурі психіатричні або інфекційні відділення (палати), встановлюється режим, що забезпечує ізоляцію хворих, а також посилений нагляд за поведінкою усіх категорій засуджених.

6. До засуджених до позбавлення волі осіб, які мають хворобу, що становить небезпеку для здоров'я інших осіб, та тих, які не пройшли повного курсу лікування і відмовляються від нього, адміністрацією установи виконання покарань вживаються заходи щодо застосування призначеного судом примусового лікування.

Якщо під час відбування покарання буде встановлено, що засуджений має хворобу, яка становить небезпеку для здоров'я інших осіб, та відмовляється від лікування, адміністрація установи виконання покарань вносить до суду подання про застосування до такої особи примусового лікування.

7. У розпорядку дня лікарняних закладів передбачаються години для проведення лікування, виховних, культурно-масових, фізкультурно-оздоровчих та інших заходів, перевірки наявності засуджених у приміщеннях відділень або палатах.

Засуджені забезпечуються лікарськими засобами, медичними виробами, технічними та іншими засобами реабілітації відповідно до законодавства України.

У разі якщо засуджений бажає використовувати аналоги лікарських засобів, призначених для проходження курсу лікування, вони можуть бути отримані від родичів з дозволу медичної частини у порядку, визначеному [пунктом 1](#) розділу XII цих Правил. Такі лікарські засоби зберігаються в медичних частинах, видача їх хворим на руки забороняється, за винятком лікарських засобів, необхідних для підтримання життєдіяльності організму. Вживання лікарських засобів засудженими здійснюється в присутності медичного працівника.

Тривалі побачення надаються за нормами, встановленими [статтями 110, 151](#) Кримінально-виконавчого кодексу України. Засудженим, хворим на активну форму туберкульозу, тривалі побачення надаються за умови відсутності виділення мікобактерій туберкульозу. Неповнолітні діти засуджених на тривалі побачення допускаються у разі відсутності медичних протипоказань у хворих.

Засуджені забезпечуються постільними речами, одягом, взуттям за сезоном, необхідним лікуванням, харчуванням за встановленими нормами за рахунок кошторису на утримання місць позбавлення волі.

На осіб, які хворі на активну форму туберкульозу, вимоги цих Правил повністю поширюються, як на засуджених, що перебувають у лікарняних закладах.

На засуджених, хворих на активну форму туберкульозу, які відмовляються від лікування, поширюються вимоги [пункту 7](#) розділу XXI цих Правил.

XXIII. Нагляд за засудженими

1. Нагляд за засудженими є системою заходів, спрямованих на забезпечення відбування та виконання кримінальних покарань у виді обмеження та позбавлення, довічного позбавлення волі та арешту шляхом цілодобового і постійного контролю за поведінкою засуджених у місцях їх проживання та праці, попередження та припинення з їх боку протиправних дій, забезпечення вимог ізоляції засуджених та безпеки персоналу установ виконання покарань.

Для забезпечення нагляду за поведінкою засуджених у відділеннях соціально-психологічної служби, локальних секторах, камерах, прогулянкових двориках, у місцях їх праці, їдальнях, клубах, медичних частинах та лікарняних закладах адміністрацією установ виконання покарань встановлюються відеокамери, про що засуджений інформується під підпис.

Кут огляду відеокамер, які встановлені у жилих приміщеннях та камерах, не має охоплювати санітарні вузли.

Забороняється встановлювати відеокамери у приміщеннях (камерах), в яких проводяться медичні обстеження (огляди) засуджених, особистий обшук з

роздяганням, жилих кімнатах тривалих побачень, а також у лазнях, роздягальнях, душових та туалетних кімнатах.

З метою підтримання належного правопорядку в установах виконання покарань, попередження злочинів та правопорушень серед засуджених здійснюється комплекс спеціальних профілактичних заходів щодо виявлення, постановки на облік та організації нагляду за особами, схильними до вчинення правопорушень.

Виявлення та постановка на профілактичний облік засуджених, які вчинили правопорушення або мають намір їх вчинити, здійснюються працівниками оперативного підрозділу шляхом досконалого вивчення матеріалів особових справ засуджених, перевірки відомостей щодо їх поведінки в ізоляторах тимчасового тримання, слідчих ізоляторах, лікарняних закладах, закладах охорони здоров'я тощо, документації, у якій фіксуються порушення режиму, перегляду кореспонденції, а також інформації працівників підрозділів соціально-виховної та психологічної роботи та нагляду і безпеки.

Індивідуальна профілактична робота із засудженими, які перебувають на профілактичних обліках, здійснюється цілеспрямовано, планомірно, диференційовано з урахуванням особистості правопорушника, характеру і ступеня його соціальної занедбаності, небезпеки вчиненого злочину та інших особливостей, що мають значення для правильного вибору методів і заходів впливу.

У разі переведення засудженого, який перебуває на профілактичному обліку, до іншої установи виконання покарань працівник оперативного підрозділу долучає до його особової справи відповідні довідки-орієнтування із зазначенням підстави та строку перебування на обліку.

Постановка на профілактичний облік та зняття з профілактичного обліку здійснюються комісійно на підставі достатніх даних про зміну поведінки засудженого. Підготовку матеріалів на постановку на профілактичний облік та зняття з профілактичного обліку здійснює працівник оперативного підрозділу з урахуванням пропозицій працівників підрозділів соціально-виховної та психологічної роботи та нагляду і безпеки.

2. Згідно зі [статтею 105](#) Кримінально-виконавчого кодексу України у разі стихійного лиха, епідемій, аварій важливих для життєзабезпечення систем, масових заворушень, проявів групової непокори засуджених або виникнення реальної загрози збройного нападу на установу виконання покарань чи у зв'язку з введенням надзвичайного або воєнного стану в районі розташування установи виконання покарань посилюються охорона, нагляд за засудженими, здійснюються інші додаткові режимні заходи.

Про запровадження режиму особливих умов в установах виконання покарань невідкладно інформується Міністр юстиції України.

У таких випадках в органах і установах виконання покарань може бути введено посилений варіант несення служби.

Посилений варіант несення служби вводиться начальником Адміністрації ДКВС строком до 30 діб; начальниками міжрегіональних управлінь - строком до 10 діб; начальником установи з негайним повідомленням зазначених посадових осіб - на строк не більше 3 діб.

Для підтримання правопорядку в установах виконання покарань на підставі спеціального плану, який складається начальником установи та затверджується начальником міжрегіонального управління, можуть залучатися сили та засоби органів і установ виконання покарань, про що сповіщаються прокурор області та прокурор за місцезнаходженням установи виконання покарань.

XXIV. Порядок проведення оглядів і обшуків

1. З метою виявлення предметів, виробів, речей та продуктів харчування, не передбачених переліком, а також грошей, цінних паперів і речей, предметів, які заборонено використовувати в установах виконання покарань, приготувань до втечі з-під варти, розшуку засуджених, які переховуються, тощо проводяться обшуки та огляди засуджених, персоналу і громадян, які перебувають на території установ виконання покарань та прилеглої території, а також контрагентських об'єктах, їхніх речей і одягу, транспортних засобів, приміщень, територій житлових та виробничих зон.

Обшуки та огляди засуджених, персоналу і громадян, які перебувають на території установ виконання покарань, контрагентських об'єктах, проводяться у такій послідовності:

перед початком обшуку чи огляду оголошуються підстави і порядок їх проведення;

пропонується здати гроші, цінні папери і речі, а також предмети, які заборонено використовувати в установах виконання покарань;

оголошуються права осіб, які підлягають обшуку або огляду, на оскарження дій персоналу щодо виконання згаданих заходів;

для проведення особистого обшуку засуджений піднімає руки догори і розставляє ноги (в окремих випадках, коли існує припущення про наявність у засудженого, який підлягає обшуку, зброї або інших заборонених предметів, що можуть бути знаряддям для вчинення злочину, йому пропонується обпертися руками об стіну і розставити ноги. У таких випадках обшук проводиться не менше ніж двома особами);

для проведення огляду персоналу і громадян, які перебувають на території установи виконання покарань, контрагентських об'єктах, їм пропонується особисто пред'явити речі, предмети та одяг, що їм належать, для огляду (огляд одягу проводиться шляхом його промацування; для перевірки внутрішнього вмісту на вимогу осіб, які проводять огляд, валізи і сумки відкриваються, а кишені вивертаються);

за фактом вилучення грошей, цінностей, предметів, речей, речовин і виробів, які заборонено використовувати в установах виконання покарань, та про шляхи їх надходження до зони, що охороняється, особи, які підлягали обшуку, мають право надавати письмові пояснення;

після завершення обшуків та оглядів проводиться опитування засуджених та інших осіб, які підлягали обшуку, на наявність у них скарг і заяв.

Для проведення обшуку засуджені виводяться з жилого приміщення (камери), побутового або іншого приміщення у заздалегідь визначені персоналом установи виконання покарань місця.

Під час проведення обшуку та огляду жилого приміщення (камери), особистих речей та предметів засуджених зобов'язані бути присутніми начальник відділення або особа, яка виконує його обов'язки, старший днювальний гуртожитку, черговий по камері згідно з графіком чергування; побутового або іншого приміщення - особа з числа персоналу установи виконання покарань, відповідальна за приміщення; представник засуджених, які працюють або проживають у цьому приміщенні.

Огляди і обшуки приміщень, де проживають засуджені зі своїми сім'ями, проводяться за наявності встановлених законодавством підстав за рішенням суду.

До проведення обшуків та оглядів залучаються персонал установи виконання покарань, додаткові сили і засоби міжрегіональних управлінь та підпорядкованих їм установ виконання покарань.

Особи, які проводять обшуки та огляди, зобов'язані бути пильними, вимогливими та дотримуватись заходів безпеки.

При обшуках і оглядах використовуються відповідні технічні засоби, а також службові собаки.

Для фіксації ходу проведення обшуку персонал установ виконання покарань може використовувати додаткові технічні засоби для проведення кіно-, фото-, відеозйомки. Під час особистого обшуку засудженого використання додаткових технічних засобів для проведення кіно-, фото-, відеозйомки можливе за його згодою.

Під час обшуків та оглядів не допускаються безпідставне пошкодження білизни, одягу, майна, інвентарю та інших предметів, а також псування продуктів харчування.

Особистий обшук може проводитися з роздяганням і без роздягання. Особистий обшук проводиться особою однієї статі з обшукуваним. Присутність осіб іншої статі з обшукуваним під час обшуку з роздяганням не допускається.

У разі необхідності обстеження порожнин тіла таке обстеження, а також огляд протезів і пов'язок проводяться медичним працівником.

Обшук з роздяганням має проводитися швидко, відразу після його закінчення засудженому дозволяють одягтися. Такий обшук обов'язково проводиться в одноразових медичних рукавичках.

Проводити обшуки та огляди в одному приміщенні одночасно декількох осіб заборонено.

Умови та методи проведення обшуків та оглядів не мають ображати честь і принижувати гідність засуджених та інших осіб, які підлягають обшуку або огляду. Недопустимими є зауваження з приводу фізичних вад, особливостей анатомічної будови, вживання непристойних виразів, брутальне або некоректне поводження із засудженими та іншими особами, які підлягають обшуку або огляду.

2. Особистому обшуку з роздяганням підлягають засуджені під час їх прибуття в установу виконання покарань та вибуття з установи, поміщення в ДІЗО, карцер, переведення до ПКТ (ОК), в дільницю посиленого контролю та під час звільнення з неї, під час затримання після вчинення втечі з-під варти або інших злочинів, перед проведенням тривалого побачення і після його закінчення, а також в інших випадках за рішенням начальника установи, або особи, яка виконує його обов'язки, або ЧПНУ.

Особистий обшук з роздяганням проводиться у спеціальному приміщенні, розташованому на КПП між житловою та виробничою зонами установи виконання покарань, або в окремих приміщеннях.

Особистому обшуку без роздягання підлягають засуджені під час виходу на роботу та повернення з неї; засуджені, які тримаються у ДІЗО, карцері, ПКТ (ОК), дільницях посиленого контролю, ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки, під час виведення на прогулянку та після її закінчення, перед проведенням особистого прийому засуджених, а також засуджені, які допустили порушення встановленого законодавством порядку відбування покарання, та в інших випадках за рішенням начальника установи виконання покарань, або особи, яка виконує його обов'язки, або ЧПНУ.

Обшук засуджених під час виходу на роботу та повернення з неї проводиться на контрольному майданчику або в інших спеціально призначених місцях. Коли існує припущення, що засуджений потай зберігає заборонені предмети, проводиться його особистий обшук з роздяганням.

XXV. Порядок вилучення предметів, виробів, речей та продуктів харчування, придбаних незаконним шляхом, а також заборонених для зберігання і використання

1. Засудженим дозволяється зберігати при собі предмети, вироби і речі в асортименті та кількості, визначених переліком.

Предмети, вироби, речі та продукти харчування, не передбачені переліком, які були виявлені в передачах, вилучаються й повертаються особі, яка їх доставила, із зазначенням причин повернення в обох примірниках заяви.

Предмети, вироби та речі, не передбачені переліком або кількість яких перевищує встановлені переліком норми, які були виявлені в посылках або після прибуття засудженого до установи виконання покарань, вилучаються, про що складається акт про вилучення продуктів харчування, предметів, виробів і речей, не передбачених переліком продуктів харчування, виробів і речовин, які засуджені можуть отримувати в посылках (передачах), купувати в крамницях установ виконання покарань та зберігати при собі (понад встановлену переліком норму) ([додаток 32](#)), та передаються на склад установи. При цьому засудженому видається другий примірник акта з відміткою про передавання речей на склад. Вилучені предмети, вироби та речі, не передбачені переліком, повертаються засудженому після звільнення від відбування покарання або його родичам чи іншим особам за письмовою заявою засудженого.

Продукти харчування, не передбачені переліком, які були виявлені в посылках або придбані незаконним шляхом, підлягають вилученню, про що складається відповідний акт, та з дозволу керівника медичної частини або особи, яка виконує його обов'язки, передаються до їдальні або знищуються в присутності засудженого, у якого їх вилучили, про що робиться відмітка в акті.

Предмети, вироби і речі, дозволені для використання в установах виконання покарань, але які є у засуджених в асортименті та кількості понад норми, встановлені переліком, вилучаються та здаються на склад установи для зберігання, про що складається акт. Акт обов'язково підписують засуджений, у якого були вилучені речі понад встановлену переліком кількість, та особа, яка прийняла ці речі на склад установи виконання покарань.

Якщо предмети, вироби і речі, що зберігаються на складі установи виконання покарань, знадобляться засудженому і не будуть перевищувати встановленого переліком асортименту та кількості, вони на підставі заяви видаються власнику.

Виявлені у посилках і бандеролях продукти харчування, заборонені для передання засудженим, вилучаються. Стосовно особи, яка намагалася передати їх засудженому, оформлюються матеріали у порядку, встановленому [Інструкцією з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення](#), затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 08 вересня 2015 року № 1674/5, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2015 року за № 1091/27536, для притягнення її до адміністративної відповідальності. Знищення вилучених продуктів харчування, які заборонені для передання засудженим, здійснюється після розгляду судом справи про адміністративне правопорушення у порядку, встановленому зазначеною Інструкцією.

2. У разі виявлення в посилках (передачах) і бандеролях грошей, цінностей, предметів, речей, речовин і виробів, які заборонено використовувати в установах виконання покарань, стосовно особи, яка намагалася передати їх засудженому, оформлюються матеріали у порядку, встановленому [Інструкцією з оформлення посадовими особами установ виконання покарань та слідчих ізоляторів матеріалів про адміністративні правопорушення](#), затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 08 вересня 2015 року № 1674/5, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2015 року за № 1091/27536, для притягнення її до адміністративної відповідальності.

Не пізніше трьох діб гроші та цінності здаються ЧПНУ до бухгалтерії установи. Предмети, речі, речовини і вироби, які заборонено використовувати в установах виконання покарань, передаються на склад установи для зберігання.

Виявлені в посилках (передачах) і бандеролях гроші, цінності, предмети, речі, речовини і вироби реєструються у відповідному журналі ([додаток 33](#)).

Рішення про конфіскацію грошей, цінностей, предметів, речей, речовин і виробів, які заборонено використовувати в установах виконання покарань, приймає слідчий суддя.

3. Виявлені у засуджених гроші, цінності, предмети, речі, речовини і вироби, які заборонено використовувати в установах виконання покарань, вилучаються, про що посадовою особою установи складається протокол вилучення ([додаток 34](#)).

Вилучене реєструється в журналі обліку грошей, цінностей, предметів, речей, речовин і виробів, вилучених у засуджених або при спробі їх доставки.

Рішення про конфіскацію грошей, цінностей, предметів, речей, речовин і виробів або про передання їх на зберігання до звільнення засудженого приймає слідчий суддя за клопотанням адміністрації установи виконання покарань.

Якщо судом буде визнано недоцільним зарахування вилучених грошей, цінностей, предметів, речей, речовин і виробів у дохід держави, гроші зараховуються на особовий рахунок засудженого, цінності здаються в бухгалтерію, предмети, речі, речовини і вироби - на склад установи виконання покарань для зберігання і повертаються засудженому після відбуття ним строку покарання або його родичам, іншим особам за письмовою заявою засудженого.

Вилучені предмети, речі, речовини і вироби, які не мають для засудженого матеріальної цінності, за його письмовою згодою знищуються, про що складається акт у довільній формі.

У разі вилучення предметів, виробів і речовин (наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги, зброя тощо), за зберігання яких передбачена кримінальна відповідальність, вони передаються до органів досудового розслідування в порядку, визначеному [Кримінальним процесуальним кодексом України](#).

XXVI. Підстави для застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї

1. Персонал органів і установ виконання покарань Державної кримінально-виконавчої служби України має право застосовувати спеціальні засоби, заходи фізичного впливу, у тому числі прийоми рукопашного бою, для припинення правопорушень з боку засуджених, подолання протидії законним вимогам адміністрації установ виконання покарань, якщо інші способи не забезпечили виконання покладених на них обов'язків.

Вид спеціального засобу, час початку та інтенсивність його застосування визначаються з урахуванням обстановки, що склалася, характеру правопорушення та особи правопорушника.

Застосуванню заходів фізичного впливу, спеціальних засобів має передувати попередження про намір їх використання, якщо дозволяють обставини, за винятком необхідності відбиття раптового нападу на персонал або звільнення заручників. Попередження може бути здійснено голосом, при значній відстані або зверненні до великої групи людей - через гучномовні установки, підсилювачі мови і в кожному випадку бажано рідною мовою осіб, проти яких ці засоби будуть застосовуватися.

Про кожний випадок застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та гамівної сорочки складається рапорт та повідомляється прокурор.

Про кожний випадок застосування зброї складається рапорт та повідомляється негайно прокурор та Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.

Засудженому, до якого були застосовані заходи фізичного впливу, спеціальні засоби, гамівна сорочка або зброя, в обов'язковому порядку проводиться медичний огляд та за потреби негайно надається медична допомога. Результати медичного огляду реєструються в медичній карті.

Забороняється застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби і вогнепальну зброю до жінок під час медичних обстежень, переймів, пологів та після народження дитини. У випадках, передбачених [статтею 106](#) Кримінально-виконавчого кодексу України, застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї до таких осіб дозволяється винятково з дозволу лікаря.

{Абзац сьомий пункту 1 розділу XXVI в редакції Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

2. Кайданки до засуджених застосовуються за розпорядженням начальника установи виконання покарань, його заступників, ЧПНУ та їхніх заступників.

Кайданки до засуджених застосовуються у разі:

вчинення фізичного опору особовому складу чергової зміни, варті, адміністрації установи виконання покарань або проявів буйства (до заспокоєння);

спроби самогубства, членушкодження або нападу на засуджених чи інших осіб;

затримання або доставлення засуджених, які вчинили грубі порушення режиму тримання, до ДІЗО, ПКТ, ОК або карцеру, якщо зазначені особи чинять опір особовому складу чергової зміни або якщо є підстави вважати, що вони можуть завдати шкоди оточуючим або собі;

переміщення після затримання засудженого, який вчинив втечу або самовільно залишив місце обмеження волі.

Кайданки застосовуються до засудженого у положенні «руки за спиною» з урахуванням його фізичних вад. Через кожні дві години посадовими особами установи виконання покарань здійснюється перевірка стану фіксації замків (у разі необхідності здійснюється послаблення фіксації), а медичним працівником - стану здоров'я засудженого. Посадові особи установи виконання покарань застосовують кайданки, доки в цьому існує нагальна потреба, з урахуванням випадків, зазначених у цьому пункті.

Кайданки знімаються при відправленні індивідуальних потреб, прийманні їжі засудженим, за вказівкою медичного працівника, за наказом осіб, які дали розпорядження на їх застосування, або за наказом начальника, вищого за посадою. У разі доцільності подальшого їх застосування посадовою особою установи виконання покарань складається рапорт на ім'я посадових осіб, зазначених в абзаці першому цього пункту.

Застосовувати кайданки більше ніж 2 години безперервного використання або без послаблення їх тиску заборонено.

3. Персонал установи виконання покарань має право самостійно застосовувати засоби сльозогінної та дратівної дії для:

захисту персоналу установи виконання покарань і самозахисту від нападу та інших дій, що створюють загрозу їх життю або здоров'ю;

припинення масових заворушень і групової непокори з боку засуджених;

відбиття нападу на будівлі, приміщення, споруди і транспортні засоби установи виконання покарань або звільнення їх у разі захоплення;

припинення опору особовому складу чергової зміни, варті, адміністрації установи виконання покарань;

звільнення заручників.

Забороняється застосування засобів сльозогінної та дратівної дії до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та неповнолітніх, крім випадків учинення ними групового або збройного нападу, який загрожує життю і здоров'ю працівників установи виконання покарань або інших осіб, чи збройного опору.

4. Персонал установи виконання покарань має право самостійно застосовувати гумові (пластикові) кийки та заходи фізичного впливу для:

захисту персоналу установи виконання покарань і самозахисту від нападу та інших дій, що створюють загрозу їх життю або здоров'ю;

припинення масових заворушень і групової непокори з боку засуджених;

відбиття нападу на будівлі, приміщення, споруди і транспортні засоби установи виконання покарань або звільнення їх у разі захоплення;

припинення опору особовому складу чергової зміни, варті, адміністрації установи виконання покарань;

затримання засуджених, які вчинили втечу з місць позбавлення волі або самовільно залишили місце обмеження волі;

звільнення заручників.

Забороняється застосування заходів фізичного впливу та гумових (пластикових) кийків до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та неповнолітніх, крім випадків учинення ними групового або збройного нападу, який загрожує життю і здоров'ю працівників установи виконання покарань або інших осіб, чи збройного опору.

Забороняється нанесення ударів гумовим (пластиковим) кийком по голові, шиї, ключичній ділянці, статевих органах, попереку (куприку) і в живіт.

5. Застосування гамівної сорочки належить до крайніх заходів впливу на засуджених і може мати місце лише тоді, коли інші заходи щодо припинення буйства було вичерпано й безрезультатно.

Гамівна сорочка застосовується тільки за вказівкою начальника установи виконання покарань або особи, яка виконує його обов'язки, у присутності ЧПНУ і обов'язково у присутності медичного працівника. Вказівка медичного працівника про неможливість застосування гамівної сорочки до засудженого підлягає безумовному виконанню. У гамівній сорочці засуджений, який проявляє буйство, перебуває до заспокоєння, але не більше двох годин.

Гамівна сорочка застосовується в ізольованому приміщенні (ДІЗО, карцері, окремій камері ПКТ або в кімнаті молодших інспекторів чергової зміни) не менше ніж трьома представниками чергової зміни.

До засуджених неповнолітніх і жінок гамівна сорочка не застосовується.

6. Вогнепальна зброя як винятковий захід застосовується у разі скоєння засудженим нападу або інших умисних дій, які безпосередньо загрожують життю персоналу установ виконання покарань або інших осіб, а також у разі втечі з-під варти, якщо іншими засобами неможливо припинити зазначені дії.

Забороняється застосовувати зброю до жінок з явними ознаками вагітності, осіб похилого віку або з вираженими ознаками інвалідності та неповнолітніх, крім випадків учинення ними групового або збройного нападу, який загрожує життю і здоров'ю персоналу установи виконання покарань чи інших осіб, або збройного опору.

XXVII. Особливості зміни умов тримання засуджених до позбавлення волі

1. Залежно від поведінки засудженого і ставлення до праці, в разі її наявності, та навчання умови відбування покарання змінюються в межах однієї виправної колонії або шляхом переведення до виправної колонії іншого виду.

{Пункт 1 розділу XXVII в редакції Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

2. Зміна умов тримання в межах однієї виправної колонії здійснюється за клопотанням начальника відділення постановою начальника виправної колонії.

У разі якщо така постанова передбачає переведення засудженого у більш суворі умови тримання або збільшує обсяг встановлених правообмежень, вона обов'язково погоджується зі спостережною комісією.

Засуджені, які стають на шлях виправлення, переводяться з ПКТ виправних колоній максимального рівня безпеки у звичайні жилі приміщення виправної колонії максимального рівня безпеки або колонію середнього рівня безпеки після фактичного відбуття не менше однієї четвертої частини призначеного судом строку покарання. Підставою для такого переведення в межах однієї установи є постанова про переведення засудженого з приміщення камерного типу виправної колонії максимального рівня безпеки у звичайне жиле приміщення у тій самій виправній колонії ([додаток 35](#)), винесена начальником установи виконання покарань.

Переведення засуджених, які стають на шлях виправлення, з ПКТ виправних колоній максимального рівня безпеки до колонії середнього рівня безпеки здійснюється центральною комісією за поданням адміністрації виправної колонії, погодженим з начальником міжрегіонального управління.

{Абзац четвертий пункту 2 розділу XXVII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

У виправних колоніях мінімального із загальними умовами тримання і середнього рівнів безпеки засуджені, які стають на шлях виправлення, з дільниці ресоціалізації переводяться до дільниці соціальної реабілітації після фактичного відбуття частини строку покарання і з урахуванням тяжкості злочину, що визначено [частиною першою](#) статті 101 Кримінально-виконавчого кодексу України. Підставою для такого переведення є постанова про переведення засудженого з дільниці ресоціалізації виправної колонії мінімального (середнього) рівня безпеки до дільниці соціальної реабілітації цієї виправної колонії ([додаток 36](#)), винесена начальником установи виконання покарань.

Не підлягають переведенню до дільниці соціальної реабілітації особи, визначені [частиною другою](#) статті 101 Кримінально-виконавчого кодексу України.

Засуджені, які злісно порушують режим відбування покарання, можуть бути переведені з дільниці соціальної реабілітації до дільниці ресоціалізації. Засуджені, які систематично (два і більше разів) вчиняють злісні порушення встановленого порядку відбування покарання, що загрожують безпеці персоналу, засуджених або інших осіб, можуть бути переведені з дільниці карантину, діагностики і розподілу, дільниці ресоціалізації або дільниці соціальної реабілітації до дільниці посиленого контролю. Підставою для таких переведень є постанова про переведення засудженого за формою згідно з додатком 37 до цих Правил, винесена начальником установи виконання покарань та погоджена зі спостережною комісією.

{Абзац сьомий пункту 2 розділу XXVII в редакції Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

Засуджені можуть бути переведені із звичайного жилого приміщення виправної колонії максимального рівня безпеки в ПКТ цієї самої установи на підставі постанови про переведення засудженого, який злісно порушує режим відбування покарання, із звичайного жилого приміщення виправної колонії максимального рівня безпеки до приміщення камерного типу цієї виправної колонії ([додаток 38](#)), винесеної начальником установи та погодженої зі спостережною комісією.

3. Зміна умов тримання засуджених шляхом їх переведення до виправних колоній іншого рівня безпеки здійснюється центральною комісією за поданням адміністрації виправної колонії, погодженим з начальником міжрегіонального управління. Якщо зміна умов тримання передбачає переведення засудженого у більш суворі умови тримання або збільшує обсяг встановлених правообмежень, подання погоджується зі спостережною комісією.

Засуджені, які злісно порушують режим відбування покарання, можуть бути переведені:

з виправної колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання до виправної колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання або повернуті до тих виправних колоній, де вони раніше відбували покарання;

з виправної колонії середнього рівня безпеки чи звичайного жилого приміщення виправної колонії максимального рівня безпеки в ПКТ виправної колонії (сектору) максимального рівня безпеки.

{Абзац п'ятий пункту 3 розділу XXVII виключено на підставі Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

До подання адміністрації виправної колонії, погодженого з начальником міжрегіонального управління та спостережною комісією, долучаються матеріали відповідно до переліку матеріалів, які надсилаються до центральної комісії для розгляду питання про переведення засуджених до установ виконання покарань інших областей ([додаток 39](#)).

4. Переведення засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку, із виховної колонії до виправної колонії мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання здійснюється центральною комісією за рішенням педагогічної ради і поданням адміністрації виховної колонії, погодженим із службою у справах дітей.

З метою закріплення результатів виправлення, завершення загальноосвітнього або професійно-технічного навчання засуджені, які досягли вісімнадцятирічного віку, можуть бути залишені у виховній колонії до закінчення строку покарання, але не довше ніж до досягнення ними двадцяти двох років.

Залишення засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку, у виховній колонії проводиться за рішенням педагогічної ради за постановою начальника виховної колонії, погодженою зі службою у справах дітей.

На засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку і залишені у виховній колонії, поширюються умови відбування покарання, норми харчування і матеріально-побутового забезпечення, встановлені для неповнолітніх засуджених. Умови праці

осіб, які досягли вісімнадцятирічного віку, встановлюються відповідно до законодавства про працю.

5. Засуджені до довічного позбавлення волі у порядку, встановленому [статтями 100, 151¹](#) Кримінально-виконавчого кодексу України, можуть бути переведені:

{Абзац перший пункту 5 розділу XXVII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

з ПКТ, у яких тримаються дві особи, до багатомісних ПКТ виправної колонії (сектору) максимального рівня безпеки - після відбуття у таких приміщеннях не менше ніж п'яти років строку покарання;

з багатомісних ПКТ виправної колонії (сектору) максимального рівня безпеки до звичайних жилих приміщень виправної колонії максимального рівня безпеки - після фактичного відбуття у таких приміщеннях не менше ніж п'яти років строку покарання.

Зміна умов тримання засуджених до довічного позбавлення волі в межах однієї установи виконання покарань здійснюється за постановою про переведення засуджених.

Якщо у виправній колонії (секторі) максимального рівня безпеки відсутні камери для тримання засуджених до довічного позбавлення волі по дві особи і якщо з дати прибуття до установи засуджений тримався у багатомісному ПКТ, після відбуття у таких приміщеннях не менше ніж п'яти років строку покарання начальник установи виконання покарань зобов'язаний винести постанову про можливість тримання засудженого у багатомісних ПКТ. З дати винесення такої постанови здійснюється відлік строку для подальшого переведення засудженого до довічного позбавлення волі з багатомісних ПКТ до звичайних жилих приміщень.

У разі якщо у виправній колонії (секторі) максимального рівня безпеки відсутні багатомісні ПКТ чи звичайні жилі приміщення, переведення у багатомісні ПКТ чи звичайні жилі приміщення іншої виправної колонії (сектору) максимального рівня безпеки здійснюється центральною (міжрегіональною) комісією.

{Абзац шостий пункту 5 розділу XXVII в редакції Наказу Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

До подання адміністрації виправної колонії про зміну умов тримання засуджених до довічного позбавлення волі, погодженого з начальником міжрегіонального управління, долучаються матеріали відповідно до переліку матеріалів, які надсилаються до центральної комісії для розгляду питання про переведення засуджених до установ виконання покарань інших областей.

Засуджені до довічного позбавлення волі, які злісно порушують встановлений порядок відбування покарання, за постановою начальника установи виконання покарань, погодженою зі спостережною комісією, можуть бути переведені із звичайних жилих приміщень до ПКТ.

Зміна умов тримання не застосовується до засуджених до довічного позбавлення волі, які хворіють на венеричні захворювання, активну форму туберкульозу та мають психічні розлади.

6. У разі виникнення небезпеки життю і здоров'ю засудженого, щодо якого згідно із законодавством у зв'язку з його участю у кримінальному судочинстві прийнято рішення про застосування заходів безпеки, необхідності захисту його від розправи з

боку інших засуджених або за заявою засудженого з проханням про забезпечення особистої безпеки, якщо він не допустив порушення режиму, а також у разі необхідності ізоляції засудженого на час підготовки необхідних матеріалів на переведення його до іншої установи виконання покарань дозволяється тримати його в окремій камері ПКТ (ОК), ДІЗО та карцері на загальних підставах до закінчення перевірки, усунення небезпеки, остаточного розв'язання конфлікту або отримання наряду на переведення, але не більше 30 діб. Підставою для такого тримання є постанова про поміщення засудженого в окрему камеру дисциплінарного ізолятора, приміщення камерного типу (одиначну камеру) на загальних підставах ([додаток 40](#)), винесена начальником установи виконання покарань.

Такі засуджені під час ізоляції на загальних підставах користуються всіма правами, передбаченими [Кримінально-виконавчим кодексом України](#) та цими Правилами.

XXVIII. Особливості тримання засуджених в арештних домах

1. На засуджених до арешту поширюються права, обов'язки, заборони і обмеження, встановлені кримінально-виконавчим законодавством і цими Правилами для осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі.

Засуджені відбувають увесь строк покарання в одному арештному домі.

Переведення засудженого з одного арештного дому до іншого допускається у разі його хвороби або для забезпечення його особистої безпеки, а також з інших поважних причин, що перешкоджають подальшому перебуванню засудженого в цьому арештному домі.

{Абзац третій пункту 1 розділу XXVIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Підставою для тримання осіб, засуджених до арешту, є тільки вирок суду, який набрав законної сили.

Засуджені забезпечуються жилою площею за нормами, встановленими [статтями 53, 115](#) Кримінально-виконавчого кодексу України, та тримаються в окремих камерах по 3-10 осіб в одній камері. Розміщення засуджених у камерах здійснюється з дотриманням вимог роздільного тримання.

Приміщення, де тримаються засуджені, радіофікуються. Час радіотрансляції визначається розпорядком дня установи.

Гучність радіопередач не має бути надмірною. За бажанням засуджені можуть відмовитись прослуховувати певні радіопередачі, тому на час їх трансляції гучномовці в певних приміщеннях, де тримаються засуджені, можуть вимикатися.

Особи, засуджені до арешту, відповідно до [частини першої](#) статті 52 Кримінально-виконавчого кодексу України можуть залучатися лише до робіт з благоустрою арештних домів, а також поліпшення житлово-побутових умов засуджених або до допоміжних робіт із забезпечення арештних домів продовольством без оплати їхньої праці у порядку черговості і не більше ніж на дві години на день.

{Абзац восьмий пункту 1 розділу XXVIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Засудженим до арешту надається прогулянка тривалістю одна година, неповнолітнім - дві години.

Засуджені забезпечуються речовим майном відповідно до [Порядку забезпечення речовим майном засуджених, які відбувають покарання в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах](#), затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 20 лютого 2012 року № 280/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 лютого 2012 року за № 261/20574.

2. Засуджені до арешту мають право:

витрачати гроші із своїх особових рахунків без обмеження їх обсягу для придбання продуктів харчування, одягу, взуття, літератури, письмового приладдя та предметів першої потреби;

на побачення з адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи;

отримувати грошові перекази;

без обмежень одержувати посилки (передачі) та бандеролі;

одержувати і відправляти листи та телеграми без обмеження їх кількості;

одержувати один раз на місяць короткострокове побачення, а неповнолітні засуджені - короткострокові побачення без обмеження їх кількості.

Листування та направлення пропозицій, заяв і скарг здійснюються у порядку, встановленому [пунктом 1](#) розділу III, [пунктом 1](#) розділу XIII цих Правил.

XXIX. Особливості тримання засуджених у виправних центрах

1. Засуджені, які відбувають покарання у виправних центрах, користуються всіма правами людини та громадянина, передбаченими [Конституцією України](#), за винятком обмежень, визначених [Кримінально-виконавчим кодексом України](#), законами України і встановлених вироком суду.

Усім засудженим, які відбувають покарання у виправному центрі, видаються посвідчення особи, яка відбуває покарання у виправному центрі, особи, яка проживає із сім'єю, особи, якій надано право пересуватися без нагляду, за зразками згідно з [додатком 41](#) до цих Правил.

У кожному виправному центрі визначається межа установи виконання покарань, самовільне залишення якої засудженим заборонено.

Межа виправного центру встановлюється наказом начальника міжрегіонального управління за погодженням з органами місцевого самоврядування з урахуванням особливостей установи виконання покарань та проходить по межі населеного пункту, але в радіусі не більше 5 кілометрів від території виправного центру.

Межа місця відбування покарання для засуджених, які проходять стаціонарне лікування або медичний огляд у закладах охорони здоров'я, встановлюється по території цього закладу.

Межа виправного центру засудженим оголошується під розписку, що долучається до їх особових справ.

Засуджені після відбуття шести місяців строку покарання в установі виконання покарань за умови, що вони не допускали порушення встановленого законодавством порядку відбування покарання у виді обмеження волі і мають сім'ї, з дозволу адміністрації виправного центру можуть мешкати зі своїми сім'ями в особистих будинках або приватних квартирах у межах населеного пункту за місцем дислокації установи.

У разі проживання зі своїми сім'ями засуджені зобов'язані до чотирьох разів на тиждень у встановлений розпорядком дня час з'являтися до ЧПНУ або до начальника відділення для реєстрації у журналі реєстрації засуджених, яким надано право проживати зі своїми сім'ями за межами установи виконання покарань ([додаток 42](#)). У разі необхідності з дозволу ЧПНУ їх перевірка може здійснюватись за місцем проживання.

Працевлаштування засуджених до обмеження волі за межами виправного центру можливе після всебічного вивчення їх особистостей після перебування ними в установі виконання покарань не менше одного місяця.

Огляди і обшуки приміщень, де проживають засуджені із сім'ями, проводяться лише за рішенням суду.

2. Порядок надання засудженим до обмеження волі дозволу на короточасний виїзд за межі виправного центру визначається [Інструкцією про порядок надання засудженим короточасних виїздів за межі установ виконання покарань](#), затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 22 листопада 2011 року № 3361/5, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2011 року за № 1372/20110 (із змінами).

XXX. Особливості тримання засуджених у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, дільницях соціальної реабілітації та дільницях соціальної адаптації

1. Засуджені до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, дільницях соціальної реабілітації та дільницях соціальної адаптації, користуються всіма правами людини та громадянина, передбаченими [Конституцією України](#), за винятком обмежень, визначених [Кримінально-виконавчим кодексом України](#), законами України і встановлених вироком суду.

Межі виправної колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільниці соціальної реабілітації встановлюються і проходять уздовж її огорожі, про які засудженим оголошується під розписку, що долучається до їх особових справ.

Після відбуття шести місяців покарання у виправній колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання або дільниці соціальної реабілітації в разі відсутності порушень режиму відбування покарання засуджені можуть проживати в межах населеного пункту, де розташована виправна колонія, зі своїми сім'ями.

Працевлаштування за межами установи виконання покарань засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації, можливе після

фактичного перебування ними у цій виправній колонії (дільниці) не менше одного місяця.

Засудженим, яким дозволено пересуватися без нагляду поза територією виправної колонії мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницею соціальної реабілітації у зв'язку з виконанням ними роботи або навчанням, та тим, які проживають зі своїми сім'ями, видаються посвідчення.

У разі проживання зі своїми сім'ями засуджені зобов'язані щодня у встановлений розпорядком дня час з'являтися до ЧПНУ або до начальника відділення для реєстрації у журналі реєстрації засуджених, яким надано право проживати зі своїми сім'ями за межами установи виконання покарань. У разі необхідності з дозволу ЧПНУ їх перевірка може здійснюватися за місцем проживання.

Порядок надання засудженим, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації, дозволу на короточасний виїзд за межі установи визначається [Інструкцією про порядок надання засудженим короточасних виїздів за межі установ виконання покарань](#), затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 22 листопада 2011 року № 3361/5, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2011 року за № 1372/20110 (із змінами).

2. У дільниці соціальної адаптації тримаються засуджені, які правомірно себе поведуть і сумлінно ставляться до навчання та праці і яким до звільнення залишається не більше шести місяців.

{Абзац перший пункту 2 розділу XXX в редакції Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

Засуджені в дільниці соціальної адаптації проживають у межах виховної колонії у спеціально обладнаних приміщеннях окремо від інших засуджених.

Приймання їжі, миття засуджених, відвідування бібліотеки, крамниці для придбання продуктів харчування та предметів першої потреби проводяться окремо від інших засуджених.

Приймання їжі та миття засуджених можуть організовуватися на території дільниці у приміщеннях, обладнаних згідно з установленими нормами.

Засуджені, які тримаються в дільниці соціальної адаптації, працевлаштовуються на окремих виробничих об'єктах виховної колонії або за межами виховної колонії на інших об'єктах з дотриманням вимог безпеки і постійного контролю.

XXXI. Особливості проживання засуджених жінок за межами виправної колонії

{Абзац перший пункту 1 розділу XXXI виключено на підставі Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

1. Засудженим жінкам, які сумлінно ставляться до праці, у разі її наявності, і додержують вимог режиму, постановою начальника виправної колонії (додаток 43) за погодженням із спостережною комісією дозволяється проживання за межами виправної колонії на час звільнення від роботи у зв'язку з вагітністю і пологами, а також до досягнення дитиною трирічного віку.

{Абзац перший пункту 1 розділу XXXI в редакції Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

Засудженим жінкам, які проживають за межами виправної колонії, видаються посвідчення особи, яка проживає із сім'єю.

Засуджені жінки, які проживають за межами виправної колонії, можуть носити одяг, прийнятний у цивільному вжитку, мати при собі гроші, мобільні телефони, аксесуари до них та цінні речі. Користування засудженими жінками, які проживають за межами виправної колонії, мобільними телефонами здійснюється у порядку, встановленому [пунктом 2](#) розділу XIV цих Правил.

Засуджені жінки, які проживають за межами виправної колонії, зі складу відділень соціально-психологічної служби не виключаються. З ними здійснюється повний розрахунок із заробітної плати, видаються на руки гроші, які є на особових рахунках, та особисті речі.

Питання про можливість застосування до засуджених жінок умовно-дострокового звільнення або заміни невідбутої частини покарання більш м'яким розглядаються адміністрацією виправної колонії на загальних підставах.

2. Засуджені жінки, які стали вагітними або народили дітей під час відбування покарання, крім засуджених до позбавлення волі на строк більше п'яти років за умисні тяжкі та особливо тяжкі злочини, які мають сім'ю або родичів, що дали згоду на спільне з ними проживання, або які мають можливість самостійно забезпечити належні умови для виховання дитини, за поданням адміністрації установи виконання покарань і спостережної комісії звільняються судом від відбування покарання в межах строку, на який згідно із законом жінку може бути звільнено від роботи у зв'язку з вагітністю, пологами і до досягнення дитиною трирічного віку.

{Пункт 2 розділу XXXI в редакції Наказу Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

3. Засуджені жінки, які мешкають за межами виправних колоній у період звільнення від роботи у зв'язку з вагітністю і пологами та які мають дитину до трьох років, повинні не менше одного разу на день у встановлений час з'являтися до ЧПНУ або чатового КПП для реєстрації в журналі реєстрації засуджених, яким надано право проживати зі своїми сім'ями за межами установи виконання покарань.

XXXII. Особливості тримання засуджених у дільницях посиленого контролю

У дільницях посиленого контролю виправних колоній засуджені тримаються в умовах суворої ізоляції від інших засуджених, яка поєднується із застосуванням до них обмежень, передбачених режимом відбування покарання, а також заходів виховного впливу. У дільницях посиленого контролю виправних колоній мінімального рівня безпеки із загальними умовами тримання та середнього рівня безпеки засуджені розміщуються у звичайних жилих приміщеннях, а в дільницях посиленого контролю виправних колоній максимального рівня безпеки - у ПКТ.

У виправних колоніях для тримання жінок дільниці посиленого контролю не створюються.

Засуджені, які тримаються у дільниці посиленого контролю, не мають права виходу з жилих приміщень та ПКТ, за винятком виходу на роботу та проведення

прогулянок у встановлений розпорядком дня час, а також у випадках надання їм побачень, медичного обстеження та стаціонарної медичної допомоги, відвідування кімнати для виховної роботи.

Миття цих засуджених здійснюється за окремим графіком.

XXXIII. Особливості тримання засуджених до довічного позбавлення волі

1. Відповідно до [статті 150](#) Кримінально-виконавчого кодексу України чоловіки, засуджені до покарання у виді довічного позбавлення волі, відбувають покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки та відповідних ізольованих секторах максимального рівня безпеки. Засуджені до довічного позбавлення волі тримаються окремо від інших засуджених та осіб, узятих під варту, в окремих камерах залежно від жилої площі, психологічної сумісності проживання за визначенням адміністрації установи виконання покарань. Особи, яким вироком суду призначено покарання у виді довічного позбавлення волі, забезпечуються одягом спеціального зразка. Переміщення таких осіб територією установи виконання покарань та за її межами (крім участі в судовому засіданні) в іншому одязі заборонено.

Особи, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі, мають обов'язки і користуються правами людини та громадянина, за винятком обмежень, визначених законодавством для цієї категорії засуджених, а також установлених вироком суду. На засуджених до довічного позбавлення волі у повному обсязі поширюються основні права й обов'язки засуджених до позбавлення волі, визначені [Кримінально-виконавчим кодексом України](#), а також цими Правилами.

Порядок та умови тримання засуджених до довічного позбавлення волі жінок встановлюються, як для осіб, які відбувають покарання у виправній колонії середнього рівня безпеки, із забезпеченням ізоляції від інших категорій засуджених.

{Абзац третій пункту 1 розділу XXXIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

Самодіяльні організації серед засуджених до довічного позбавлення волі не створюються.

Для засуджених до довічного позбавлення волі, які не мають загальної середньої освіти, у виправних колоніях утворюються консультаційні пункти.

Після відбуття п'яти років строку покарання засуджені до довічного позбавлення волі можуть брати участь у групових заходах освітнього, культурно-масового та фізкультурно-оздоровчого характеру.

На засуджених до довічного позбавлення волі поширюються заходи заохочення, стягнення та порядок їх застосування, передбачені [статтями 130, 132](#) Кримінально-виконавчого кодексу України і [розділом XXI](#) цих Правил.

Засуджені до довічного позбавлення волі у визначений розпорядком дня час можуть користуватися телевізорами, придбаними за власний рахунок або за рахунок родичів, за наявності можливості розміщення їх у камері.

Користуватися релігійною літературою та відправляти релігійні обряди засуджені до довічного позбавлення волі можуть тільки в межах камери або окремого приміщення, розташованого в межах будівлі ПКТ виправної колонії (сектору)

максимального рівня безпеки (сектору середнього рівня безпеки), у вільний час та якщо це не порушує права інших засуджених.

{Абзац дев'ятий пункту 1 розділу XXXIII із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

У необхідних випадках з метою захисту засудженого від можливих посягань на його життя з боку інших засуджених чи запобігання вчиненню ним нового злочину або за наявності медичного висновку за постановою начальника установи виконання покарань його можуть тримати в одиночній камері.

З метою забезпечення безпеки персоналу установ виконання покарань та засуджених, попередження вчинення з їхнього боку злочинів засуджені до довічного позбавлення волі, схильні до втечі, нападу на адміністрацію установи виконання покарань та захоплення заручників, можуть переводитися до інших камер з обов'язковим врахуванням психологічної сумісності засуджених.

Чоловіків, засуджених до довічного позбавлення волі, розміщують у камерах з дотриманням вимог роздільного тримання, передбачених [статтею 92](#) Кримінально-виконавчого кодексу України.

До осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, якщо вони чинять фізичний опір персоналу установи виконання покарань, виявляють буйство або здійснюють інші насильницькі дії, з метою запобігання заподіяння ними шкоди оточуючим або самим собі застосовуються фізична сила, спеціальні засоби, гамівна сорочка та зброя у порядку, передбаченому [пунктами 1-5](#) розділу XXVI цих Правил, відповідно до [статті 106](#) Кримінально-виконавчого кодексу України.

2. При виведенні з камер або конвоюванні на території установи виконання покарань до чоловіків, засуджених до довічного позбавлення волі, схильних до втечі, захоплення заручників, нападу на адміністрацію, застосовуються кайданки з урахуванням фізичних вад та стану їхнього здоров'я. У разі конвоювання за межами установи виконання покарань до них застосовуються кайданки. При застосуванні кайданків руки засуджений тримає за спиною.

Конвоювання чоловіків, засуджених до довічного позбавлення волі, на території установи виконання покарань здійснюється по одному в супроводі не менше двох представників адміністрації установи виконання покарань.

Для конвоювання чоловіків, засуджених до довічного позбавлення волі, на території установи виконання покарань залучається кінолог зі службовим собакою з урахуванням фізичних вад засуджених та стану їхнього здоров'я.

При конвоюванні чоловіків, засуджених до довічного позбавлення волі, в межах будівлі ПКТ виправної колонії (сектору) максимального рівня безпеки кінолог зі службовим собакою не залучається.

У разі виведення жінок, засуджених до довічного позбавлення волі, із камер та конвоювання територією установи виконання покарань кайданки до них не застосовуються. У разі конвоювання за межами установи виконання покарань до них застосовуються кайданки. Конвоювання цих засуджених здійснюється по одному в супроводі трьох представників адміністрації установи виконання покарань без залучення кінолога зі службовим собакою.

XXXIV. Відвідування установ виконання покарань

1. Відвідування установ виконання покарань - проходження осіб до зони, що охороняється, з метою ознайомлення з умовами тримання та праці засуджених, проведення концертів, виступів, богослужінь тощо, спілкування (побачення) із засудженими, їх фото- і відеозйомки, а також ознайомлення з умовами праці персоналу та функціонуванням об'єктів установ виконання покарань.

2. Без спеціального дозволу безперешкодно відвідувати установи виконання покарань для здійснення контролю та проведення перевірок мають право особи, визначені [частиною першою](#) статті 24 Кримінально-виконавчого кодексу України.

Зазначених осіб можуть супроводжувати до трьох медичних працівників для медичного огляду засуджених та до двох представників засобів масової інформації.

При відвідуванні установи виконання покарань для здійснення контролю та проведення перевірок в одній установі не може одночасно перебувати більше десяти осіб.

Права осіб, які відвідують установи виконання покарань для здійснення контролю та проведення перевірок, визначені [частиною третьою](#) статті 24 Кримінально-виконавчого кодексу України.

3. Для всебічного і об'єктивного висвітлення діяльності установ виконання покарань та отримання інтерв'ю у посадових осіб та засуджених представники засобів масової інформації можуть самостійно відвідувати територію установ за наявності спеціального дозволу.

Відвідування представниками засобів масової інформації засуджених здійснюється шляхом надання їм короткострокового побачення.

4. Оформлення спеціальних дозволів представникам засобів масової інформації для відвідування установ виконання покарань та взаємодію з ними здійснює Адміністрація ДКВС.

Допуск представників засобів масової інформації на територію установ виконання покарань здійснюють начальники цих установ, начальники міжрегіональних управлінь на підставі виданого спеціального дозволу, паспорта та редакційного посвідчення або іншого документа, що засвідчує належність до засобу масової інформації.

Крім того, для отримання дозволу на відвідування певної установи виконання покарань представники засобів масової інформації можуть звернутися безпосередньо до керівництва цієї установи або відповідного міжрегіонального управління.

5. Для отримання спеціального дозволу на відвідування установ виконання покарань представники засобів масової інформації подають не пізніше ніж за п'ять робочих днів до запланованого відвідування до Адміністрації ДКВС, керівництву відповідного міжрегіонального управління або установи подання із зазначенням:

повного найменування засобу масової інформації, дати і номера реєстрації, місцезнаходження, номера телефону (факсу), електронної пошти;

найменування установи виконання покарань, яку планується відвідати (при направленні подання до Адміністрації ДКВС або міжрегіонального управління);

мети, дати та часу відвідування установи виконання покарань;

прізвища, імені, по батькові представника засобу масової інформації, щодо якого вноситься подання, серії та номера паспорта, коли і ким виданий;

номера редакційного посвідчення або інших документів, що засвідчують належність до засобу масової інформації;

особи, з якою планується записати інтерв'ю (коментар), та орієнтовної тематики.

Подання, що не містить зазначеної інформації, не розглядається, про що у триденний строк з дати реєстрації подання письмово повідомляється засіб масової інформації.

6. За результатами розгляду подання протягом трьох робочих днів Адміністрація ДКВС (керівництво міжрегіонального управління, установи виконання покарань) готує спеціальний дозвіл на відвідування установи виконання покарань або лист про відмову в його наданні та направляє представнику засобу масової інформації, який направив подання.

За рішенням керівництва Адміністрації ДКВС, міжрегіонального управління або начальника установи виконання покарань встановлюються обмеження щодо доступу до окремих об'єктів установи виконання покарань та проведення фото- і відеозйомки. До таких об'єктів належать охоронні споруди, периметр установи виконання покарань, спостережні вишки, вартове приміщення, кімнати для зберігання зброї та спеціальних засобів, службове приміщення, оснащене системами нагляду і контролю, де персонал установи виконання покарань здійснює спостереження за станом систем сигналізації, відеоспостереження, контролювання доступу та інших систем нагляду і контролю.

7. Відмова в наданні спеціального дозволу на відвідування установи виконання покарань надсилається представникам засобів масової інформації у разі, якщо:

засуджений відмовляється від зустрічі або не бажає використовувати короткострокове побачення на її проведення;

слідчий або суд, які здійснюють кримінальне провадження, не дають письмового дозволу на зустріч із засудженим;

в установі виконання покарань запроваджено режим особливих умов.

8. Представники об'єднань громадян, релігійних та благодійних організацій, які на підставі [статті 25](#) Кримінально-виконавчого кодексу України бажають надавати допомогу у виправленні і ресоціалізації засуджених, проведенні соціально-виховної роботи, можуть відвідувати установи виконання покарань за наявності відповідного дозволу.

Надання дозволу представникам об'єднань громадян, релігійних та благодійних організацій на відвідування установи виконання покарань та взаємодію з ними здійснює Адміністрація ДКВС, керівництво міжрегіонального управління або установи виконання покарань.

Для отримання такого дозволу об'єднання громадян, релігійні або благодійні організації не пізніше ніж за п'ять робочих днів до запланованого відвідування подають до Адміністрації ДКВС, керівництву міжрегіонального управління або установи виконання покарань заяву, в якій зазначають:

повне найменування об'єднання громадян, релігійної чи благодійної організації, місцезнаходження, номер телефону (факсу), електронну пошту;

найменування установи виконання покарань, яку планується відвідати (при направленні заяви до Адміністрації ДКВС або міжрегіонального управління);

дату та час відвідування установи виконання покарань;

прізвище, ім'я, по батькові представників об'єднання громадян, релігійної чи благодійної організації, які планують відвідати установу виконання покарань, серію та номер паспорта, коли і ким виданий.

До заяви додаються копії свідоцтва про державну реєстрацію та статуту.

Крім того, священнослужителі, релігійні проповідники, наставники, інші представники зарубіжних релігійних організацій, які є іноземними громадянами і тимчасово перебувають в Україні, повинні надати копію офіційного погодження Міністерством культури України можливості зайняття проповідницькою чи іншою канонічною діяльністю та виконання релігійних обрядів.

9. За результатами розгляду заяви протягом трьох робочих днів Адміністрація ДКВС (міжрегіональне управління) надає дозвіл на відвідування установи виконання покарань, про що повідомляє об'єднання громадян, релігійну або благодійну організацію.

У разі відсутності у заяві інформації або копій документів, зазначених у пункті 8 цього розділу, об'єднання громадян, релігійна або благодійна організація у триденний строк з дати реєстрації заяви письмово повідомляються про відмову у дозволі на відвідування установи виконання покарань.

10. Представники об'єднань громадян, релігійних та благодійних організацій, які на постійній основі беруть участь у виправленні і ресоціалізації засуджених, проведенні соціально-виховної роботи, можуть відвідувати установи виконання покарань за спрощеною процедурою.

Для цього зазначеним особам видається перепустка на певний період (місяць, квартал) та на цей період складається графік візитів, який затверджує начальник установи виконання покарань.

11. Надання спеціального дозволу близьким родичам засудженого або іншим особам на відвідування установи виконання покарань здійснює Адміністрація ДКВС, керівництво міжрегіонального управління або установи виконання покарань.

Для отримання спеціального дозволу на відвідування установ виконання покарань близькі родичі засудженого або інші особи подають не пізніше ніж за п'ять робочих днів до запланованого відвідування до Адміністрації ДКВС, керівництву відповідного міжрегіонального управління або установи письмову заяву із зазначенням:

прізвища, імені, по батькові особи, яка виявила бажання відвідати установу виконання покарань, серії та номера паспорта, коли і ким виданий;

найменування установи виконання покарань, яку планується відвідати (при направленні подання до Адміністрації ДКВС або міжрегіонального управління);

дати та часу відвідування установи виконання покарань.

Заява, що не містить зазначеної інформації, не розглядається, про що у триденний строк з дати реєстрації заяви письмово повідомляється особа, яка її подала.

12. За результатами розгляду заяви протягом трьох робочих днів Адміністрація ДКВС (керівництво міжрегіонального управління, установи виконання покарань) готує спеціальний дозвіл на відвідування установи виконання покарань або лист про відмову в його наданні та направляє особі, яка її подала.

За рішенням керівництва Адміністрації ДКВС, міжрегіонального управління або начальника установи виконання покарань встановлюються обмеження щодо доступу до окремих об'єктів установи виконання покарань та проведення фото- і відеозйомки. До таких об'єктів належать охоронні споруди, периметр установи виконання покарань, спостережні вишки, вартове приміщення, кімнати для зберігання зброї та спеціальних засобів, службове приміщення, оснащене системами нагляду і контролю, де персонал установи виконання покарань здійснює спостереження за станом систем сигналізації, відеоспостереження, контролювання доступу та інших систем нагляду і контролю.

При наданні спеціального дозволу на відвідування установи виконання покарань Адміністрація ДКВС (керівництво міжрегіонального управління, установи виконання покарань) має поінформувати близьких родичів засудженого або інших осіб, що такий дозвіл не є підставою для надання побачення із засудженим.

13. Відмова в наданні спеціального дозволу на відвідування установи виконання покарань близьким родичам засудженого або іншим особам надсилається у разі, якщо в установі виконання покарань запроваджено режим особливих умов.

14. У випадках порушення представниками засобів масової інформації, об'єднань громадян, релігійних та благодійних організацій, а також громадянами вимог встановленого режиму за рішенням адміністрації установи виконання покарань відвідування може бути припинено на будь-якій його стадії.

Директор Департаменту публічного права	Л.М. Кравченко
	Додаток 1 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 7 розділу І)

КНИГА зауважень і пропозицій

(найменування установи виконання покарань)

					Розпочато _____ 20__ року	
					Закінчено _____ 20__ року	
№ з/п	Дата	Посада, звання особи, яка перевіряє	Зміст зауважень	Пропозиції	Строки виконання	Вжиті заходи
1	2	3	4	5	6	7

Примітки:

1. Книга має бути пронумерована, прошнурована, засвідчена відповідним підписом і опечатана.
2. Книга призначається для перегляду і внесення до неї записів особами, які мають право на перевірку установи виконання покарань.
3. Особа, яка здійснює перевірку, вносить до книги основні зауваження та пропозиції з питань діяльності установи виконання покарань. При цьому зазначаються терміни усунення виявлених недоліків.
4. У строки, встановлені особою, яка проводила перевірку, начальник установи виконання покарань зобов'язаний письмово доповісти начальнику міжрегіонального управління про усунення виявлених недоліків.

	Додаток 2 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 3 розділу II)
--	---

ЗРАЗКИ

поіменної картки та нагрудного розпізнавального знака для засуджених

1. Поіменна картка засудженого

ОПИС ЗРАЗКА поіменної картки

Поіменна картка виготовляється із цупкого картону або пластику розміром 100 х 70 мм. У лівому верхньому куті розміщується фотокартка засудженого(ї), засвідчена печаткою установи виконання покарань, поряд зазначаються його (її) прізвище, ім'я, по батькові, рік народження і номер відділення соціально-психологічної служби. Під фотокарткою і установчими даними зазначаються статті [Кримінального кодексу України](#), за якими він (вона) засуджений(а), строк позбавлення волі, початок та кінець строку покарання.

Поіменні картки формуються в єдину картотеку і зберігаються в приміщенні чергової частини установи виконання покарань. Другий примірник картотеки зберігається на КПП між житловою і виробничою зонами установи виконання покарань і використовується для виведення (повернення) засуджених на роботу (з роботи).

2. Нагрудний розпізнавальний знак для засуджених

ОПИС ЗРАЗКА нагрудного розпізнавального знака

Нагрудний розпізнавальний знак виготовляється із тканини темного кольору у вигляді прямокутника розміром 90 х 40 мм. На полі знака білою фарбою зазначаються прізвище, ініціали засудженого(ї), нижче - номер відділення, по краю наноситься кайма завширшки 5 мм.

Нагрудний розпізнавальний знак нашивається на верхній одяг і сорочку з лівого боку.

{Додаток 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

	Додаток 3 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 4 розділу II)
--	--

ПЕРЕЛІК предметів, виробів і речовин, зберігання і використання яких засудженими заборонено

Предмети, вироби та речовини, вилучені з цивільного обігу.

Будь-яка зброя, а також спеціальні засоби та засоби активної оборони, оптичні прилади.

Пересувні засоби.

Гроші та цінності.

Будь-які вироби з дорогоцінних металів.

Будь-які напої із вмістом алкоголю та енергетичної дії, пиво, дріжджі, одеколон та інші вироби на спиртовій основі.

Психотропні речовини, наркотичні та лікарські засоби, медичні вироби (за винятком медичних виробів, технічних та інших засобів реабілітації, а також лікарських засобів, необхідних для підтримання життєдіяльності організму за наявності відповідного медичного висновку).

Будь-яка теле-, радіо-, аудіо- та відеоапаратура, аудіо-, відеокасети, CD- та DVD-диски (за винятком: гучномовець - один на жилу секцію (камеру), телевізор - один на відділення соціально-психологічної служби або на жилу секцію (камеру), DVD-програвач - один на відділення соціально-психологічної служби або на жилу секцію (камеру)).

Радіоелектронні засоби, призначені для передавання чи приймання радіосигналів (радіостанції, мобільні телефони та зарядні пристрої до них, SIM-картки, скретч-картки поповнення рахунку мобільного зв'язку, пейджери тощо), друкарські машинки, розмножувальні прилади (засудженим, які тримаються у виправних центрах, дозволяється зберігати та користуватися мобільними телефонами у порядку, встановленому [пунктом 2](#) розділу XIV Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань).

Комп'ютерна техніка (за винятком комп'ютерної техніки, встановленої у комп'ютерних класах. Засудженим, які відбувають покарання у виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації, дозволяється мати при собі портативні персональні комп'ютери та аксесуари до них).

Ножі, бритви (крім електричних, механічних та безпечних з касетною головкою) та інші гострорізальні і колючі предмети.

Сокири, молотки та інші інструменти.

Гральні карти.

Фотоапарати, фотоматеріали, хімікати.

Будь-які документи (крім копій вироків і ухвал судів, квитанцій на зберігання грошей, речей та цінностей, а також кореспонденції від органів та осіб, зазначених у [пункті 1](#) розділу XIII Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань).

Топографічні карти, компаси.

Військовий та інший формений одяг, обладнання до нього, а також верхній одяг, головні убори та взуття (за винятком тапочок) невістановлених законодавством зразків.

Музичні інструменти.

Будь-яке спортивне знаряддя, у тому числі для заняття бойовими мистецтвами (боксерські рукавички та груші, рукавички для заняття рукопашним боєм, маківари тощо).

Примітки:

1. Музичні інструменти, які є у власності засудженого, здаються на зберігання до складу або клубу установи виконання покарань. Користування ними дозволяється у спеціально визначених приміщеннях у встановлений розпорядком дня час.
2. Засудженим до довічного позбавлення волі забороняється мати при собі та зберігати в камерах дзеркала, бритви для гоління (крім електричних та механічних) та інші гострорізальні і колючі предмети. Дозволяється мати годинники в пластмасовому корпусі, запальничку разового використання без залізної основи та поролонову губку для чищення взуття.
3. Засудженим до довічного позбавлення волі, які навчаються у вищих навчальних закладах, за необхідності використання у навчанні комп'ютерної техніки у визначений адміністрацією установи виконання покарань час може видаватися ноутбук без доступу до мережі Інтернет.
4. CD та DVD-диски зберігаються в адміністрації установи виконання покарань та видаються засудженим у вільний час, відведений розпорядком дня.
5. Гроші, цінності, будь-які вироби з дорогоцінних металів та музичні інструменти можуть тримати засуджені, які відбувають покарання у виправних центрах, виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації.

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#), [№ 564/5 від 14.02.2020](#)}

	Додаток 4 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу III)
--	---

ЖУРНАЛ прийому засуджених

(найменування установи виконання покарань)

**з особистих питань керівництвом установи виконання покарань
та начальниками підрозділів**

				Розпочато _____ 20__ року	
				Закінчено _____ 20__ року	
№ з/п	Дата прийому (подання) заяви	Прізвище, ініціали особи, яка подала заяву	Зміст порушених питань	Прийняте рішення	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5	6

Примітки: 1. Журнал має бути пронумерований, прошнурований, скріплений печаткою та зберігатися в канцелярії установи виконання покарань.
2. Особистий прийом засуджених проводиться не менше одного разу на тиждень в установлений розпорядком дня час згідно з графіком.

Додаток 5 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу V)

ПЕРЕЛІК
продуктів харчування, виробів і речовин, які засуджені можуть
отримувати в посилках (передачах), купувати в крамницях
установ виконання покарань та зберігати при собі

I. Продукти харчування

Продукти харчування фабричного (заводського) виготовлення не в скляній або металевій тарі з діючим терміном реалізації, які не потребують додаткового приготування шляхом термічної обробки та можуть зберігатися за кімнатної температури, продукти швидкого приготування (круп, у тому числі гречана, що не потребують термічної обробки, каша, локшина, вермішель, суп, крем-суп, пюре, паста, мюслі, пластівці тощо), цукор та кава - до 1 кг кожного найменування, свіжі фрукти та овочі (огірки, помідори, цибуля, часник, перець, капуста, морква та зелень), а також чай та тютюнові вироби фабричного розфасування.

Засудженим, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання та дільницях соціальної реабілітації, дозволяється мати при собі продукти харчування фабричного (заводського) виготовлення в скляній або металевій тарі з діючим терміном реалізації, які не потребують додаткового приготування шляхом термічної обробки та можуть зберігатися за кімнатної температури.

II. Предмети першої потреби та засоби особистої гігієни

Одяг, головні убори, взуття та постільні речі встановленого зразка за встановленими нормами;

натільна білизна (тепла і проста);

панчохи, шкарпетки та рукавиці;

поясні ремені, кашне, носові хустинки, нитки та вироби з них;

тапочки кімнатні, спортивне взуття (кеди, напівкеди, тапочки) - по одній парі;

годинники з некоштовних матеріалів (1 шт.);

дзеркало, бритви електричні або механічні, а також безпечні з касетними головками;

сірники - не більше 10 коробок, запальнички одноразового використання - не більше 5 шт.;

предмети першої потреби та засоби особистої гігієни (мило, зубний порошок чи паста, зубна щітка, гребінець, креми до та після гоління, шампунь, манікюрні ножиці), спеціальні засоби гігієни для жінок;

підручники і навчальне приладдя, література та періодичні видання, у тому числі релігійного змісту (до 10 примірників), письмовий папір, зошити, олівці, авторучки, чорнило, стержні, конверти, марки, листівки;

шашки, шахи, доміно, нарди (по одному комплекту);

ігрові приставки, портативні ігрові консолі та зарядні пристрої до них (1 шт.);

щітки для одягу та взуття, крем для взуття;

поліетиленовий посуд, кухоль, ложка, пластмасові футляри для окулярів, мила та зубних щіток;

натільні хрестики та інші предмети культу, виготовлені з некоштовних матеріалів;

спортивні костюми (один);

для жінок додатково халати та сукні, хустки, рейтузи, пояси, бюстгальтери, марля, гігієнічні пакети, защіпки, вата, косметика не на спиртовій основі, крем для обличчя та рук;

планшетний комп'ютер без можливості апаратної підтримки будь-яких видів SIM-карт;

портативний спеціалізований технічний пристрій з відповідним програмним забезпеченням для доступу до Інтернету та відправлення онлайн-звернень.

За наявності відповідного медичного висновку засуджені можуть зберігати при собі медичні вироби, технічні та інші засоби реабілітації, а також лікарські засоби, необхідні для підтримання життєдіяльності організму.

Примітки:

1. Вироби і речовини понад встановлену кількість здаються на склад установи виконання покарань для зберігання.
2. Засудженим дозволяється зберігати продукти харчування в скляній та металевій тарі, придбані у крамниці установи виконання покарань.
3. Засудженим дозволяється зберігати копії вироків та ухвал судів, а також

кореспонденцію, яка надходить від осіб, органів і організацій, зазначених у пункті 1 [розділу III](#) та [пункті 1](#) розділу XIII Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань.

4. У бандеролях з продуктів харчування дозволяється отримувати сухі кондитерські вироби, предмети першої потреби, зберігання яких не заборонено.

5. Загальна вага предметів і речей, які належать засудженому, у всіх випадках не має перевищувати 50 кг (з урахуванням тих, що містяться на складі).

6. За умови забезпечення безпеки персоналу установи виконання покарань та засуджених на період проведення засудженим до довічного позбавлення волі санітарно-гігієнічних заходів дозволяється видавати їм для власного користування (за потреби) безпечні бритви для гоління з касетними головками, а також у визначений розпорядком дня час - голки та ножиці з обов'язковим поверненням їх після використання у комори для зберігання особистих речей засуджених.

7. Дозволяється обладнувати камери для тримання засуджених до довічного позбавлення волі дзеркалом (одне на камеру), умурованим у стіну, розміром не більше 20 x 20 см.

8. До засуджених, які відбувають покарання у виправних центрах, обмеження щодо отримання в посылках (передачах), придбання та зберігання продуктів харчування, встановлені цим додатком, не застосовуються.

{Додаток 5 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#), [№ 3948/5 від 10.12.2019](#), [№ 564/5 від 14.02.2020](#), [№ 1243/5 від 27.03.2020](#)}

	Додаток 6 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу V)
--	---

РОЗПISKA

	Додаток 7 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу V)
--	---

ПОВІДОМЛЕННЯ

	Додаток 8 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу VI)
--	--

ТИПОВИЙ РОЗПОРЯДОК ДНЯ ЗАСУДЖЕНИХ

Підйом	06:00
Фізична зарядка	06:00-06:10
Ранковий туалет, заправлення ліжок, прибирання	06:10-06:20
Ранковий огляд, ранкова перевірка	06:20-06:50

Сніданок	06:50-07:10
Розвід на роботу	07:10-07:30
Робочий час	07:30-16:00
Обідня перерва	12:30-13:00
Зняття з роботи	16:00-16:30
Соціально-виховна та культурно-масова робота	16:30-17:30
Вечірня перевірка	17:30-18:00
Вільний час	18:00-19:00
Вечеря	19:00-19:30
Вільний час	19:30-20:30
Час для телефонних розмов	18:00-19:00
	19:30-20:30
	20:30-21:30
Вечірній туалет	21:30-21:45
Підготовка до сну	21:45-22:00
Сон (безперервний)	22:00-06:00

Примітки:

1. Розпорядок дня складається у кожній установі виконання покарань з урахуванням місцевих умов, тривалості дня та затверджується начальником установи виконання покарань.
2. Якщо засуджені працюють на виробництві в декілька змін, розпорядок дня складається для кожної зміни.
3. Розпорядок дня засуджених, які тримаються в ДПК, ПКТ (ОК), карцерах і ПКТ виправних колоній (секторів) максимального рівня безпеки, встановлюється окремо.
4. Засудженим не забороняється сидіти та лежати на ліжках у вільний час, передбачений розпорядком дня.

	Додаток 9 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XI)
--	--

ЗАЯВА

	Додаток 10 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XII)
--	--

КАРТКА

обліку побачень, видачі посилок (передач) і бандеролей

	Додаток 11 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XII)
--	--

КНИГА

обліку посилок, бандеролей, що надійшли на поштову адресу установи виконання покарань на ім'я засуджених, та їх вмісту

					Розпочато _____ 20__ року		
					Закінчено _____ 20__ року		
№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові засудженого(ї), дата надходження посилки (бандеролі) до установи	Дата розкриття посилки (бандеролі)	Звання, прізвище, підпис посадової особи, яка здійснила огляд вмісту посилки (бандеролі)	Перелік, вага вмісту посилки (бандеролі)	Дата вручення вмісту і підпис засудженого(ї) про його отримання	Найменування вмісту, якого не отримав адресат, та прийняте щодо нього рішення	Примітка
1	2	3	4	5	6	7	8
					Додаток 12 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XII)		

ЗАЯВА

	Додаток 13 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XIV)
--	--

ЖУРНАЛ обліку телефонних розмов засуджених

(найменування установи виконання покарань)

				Розпочато _____ 20__ року	
				Закінчено _____ 20__ року	
№ з/п	Дата проведення телефонної розмови	Прізвище, ініціали та номер відділення соціально-психологічної служби засудженого(ї), якому (якій) надано дозвіл на телефонну розмову	Прізвище, ініціали, ступінь спорідненості та телефонний номер громадянина(ки)	Тривалість телефонної розмови	Підпис засудженого(ї) про проведення телефонної розмови
1	2	3	4	5	6

Примітка. Журнал має бути пронумерований, прошнурований і скріплений печаткою.

Додаток 14 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XIV)
--

ЖУРНАЛ реєстрації мобільних телефонів та телефонних номерів, якими користуються засуджені

(найменування виправного центру)

				Розпочато _____ 20__ року	
				Закінчено _____ 20__ року	
№ з/п	Прізвище та ініціали засудженого(ї)	Марка, модель телефону та код міжнародного ідентифікатора мобільного обладнання (IMEI)	Мобільний оператор та номер телефону	Дата реєстрації телефону	Примітка
1	2	3	4	5	6

--	--	--	--	--	--

Примітки: 1. Журнал має зберігатися в черговій частині виправного центру.
2. Журнал має бути пронумерований, прошнурований і скріплений печаткою.

	Додаток 15 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XV)
--	---

ЖУРНАЛ обліку предметів та цінностей, що здаються для зберігання на час побачення

(найменування установи виконання покарань)

			Розпочато _____ 20__ року	
			Закінчено _____ 20__ року	
Дата, прізвище, ініціали, підпис особи про здачу	Дата, спеціальне звання, прізвище, ініціали, підпис молодшого інспектора чергової зміни про приймання	Перелік предметів	Дата, спеціальне звання, прізвище, ініціали, підпис молодшого інспектора чергової зміни про видачу	Дата, прізвище, ініціали, підпис особи про отримання
1	2	3	4	5

{Додаток 15 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції № 1756/5 від 13.06.2019}

	Додаток 16 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XVI)
--	--

РОЗПИСКА

	Додаток 17 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XVI)
--	--

РОЗПИСКА

	Додаток 18 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XVI)
--	--

ПОСВІДЧЕННЯ

на право перебування засудженого за межами виховної колонії

	Додаток 19 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XVI)
--	--

ДОВІДКА

про надання засудженому права виходу за межі виховної колонії

	Додаток 20 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XVIII)
--	--

ТИПОВІ ОБОВ'ЯЗКИ

старшого днювального, днювального відділення (чергового камери)

1. Старший днювальний відділення зобов'язаний:

- 1) знати кількість засуджених, які проживають у відділенні, скільки з них на роботі, хворих, утримується в ДПК, ДІЗО, карцері або ПКТ (ОК);
- 2) здійснювати облік та видачу засудженим для користування колючо-ріжучих предметів (ножиць) та господарського інвентарю, під час що робити записи у відповідних журналах;
- 3) стежити за наявністю на ліжках табличок із зазначенням прізвищ та ініціалів засуджених;
- 4) здійснювати своєчасне здавання білизни засуджених для прання та організовувати їх миття у лазні;
- 5) стежити за дотриманням засудженими належного санітарно-гігієнічного стану та правил протипожежної безпеки в відділенні;
- 6) у відповідному журналі робити записи щодо засуджених, яким необхідно відвідати медичну частину;
- 7) стежити за зберіганням особистих речей засуджених у спеціально обладнаних приміщеннях та не допускати їх зберігання під ліжками;
- 8) стежити за наявністю на сумках, у яких зберігаються особисті речі засуджених, бирок із зазначенням їхніх прізвищ, ініціалів та опису речей;
- 9) стежити за збереженням майна, обладнання, інвентарю, що є в відділенні;

10) стежити за належним веденням днювальними журналу виходу засуджених у нічний час;

11) виконувати інші обов'язки, покладені на них адміністрацією установи виконання покарань, які не суперечать законодавству.

2. Днювальний відділення зобов'язаний:

1) знати кількість засуджених, які проживають у відділенні, скільки з них на роботі, хворих, утримується в ДПК, ДІЗО, карцері або ПКТ (ОК);

2) подавати команду засудженим під час підйому, у разі тривоги чи пожежі та у разі прибуття адміністрації установи виконання покарань і осіб, які її супроводжують;

3) стежити за збереженням майна, обладнання, інвентарю, що є в відділенні, а також особистих речей засуджених;

4) забезпечувати дотримання правил протипожежної безпеки у відділенні;

5) після виведення засуджених на роботу здійснювати прибирання відділення, мити підлогу, провітрювати приміщення, мити й чистити бачки для питної води та наповнювати їх свіжою кип'яченою водою;

6) стежити за дотриманням засудженими тиші після сигналу «Відбій»;

7) про всі надзвичайні події терміново доповідати начальнику відділення (вихователю), ЧПНУ або молодшим інспекторам чергової зміни;

8) під час відвідування відділення представниками адміністрації установи виконання покарань подавати команди «Встати!», «Увага!», доповідати про чисельність утримуваних у відділенні і де вони перебувають у цей час (у період від відбою до підйому команди «Встати!» і «Увага!» не подаються).

3. Черговий камери зобов'язаний:

1) під час входу до камери представників адміністрації установи виконання покарань та осіб, яких вони супроводжують, доповідати про чисельність засуджених, які утримуються в камері;

2) стежити за збереженням камерного інвентарю, обладнання та іншого майна;

3) одержувати для засуджених посуд і здавати його;

4) стежити за чистотою в камері;

5) здійснювати прибирання камерного санвузла, а після закінчення прогулянки - двориків для прогулянок;

6) мити бачок для питної води.

{Додаток 20 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

	Додаток 21 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XIX)
--	--

РОЗПИСКА

	Додаток 22 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XXI)
--	--

ПОСТАНОВА

про заохочення

	Додаток 23 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XXI)
--	--

ПОСТАНОВА

про накладення стягнення

	Додаток 24 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XXI)
--	--

ПОСТАНОВА

про поміщення засудженого(ї) в дисциплінарний ізолятор, карцер установи виконання покарань

{Додаток 24 в редакції Наказу Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

	Додаток 25 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 3 розділу XXI)
--	--

ПОСТАНОВА

про надання засудженому права на поліпшені умов тримання

	Додаток 26 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 3 розділу XXI)
--	--

ПОСТАНОВА

про скасування поліпшених умов тримання

{Додаток 26 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства юстиції [№ 1756/5 від 13.06.2019](#)}

	Додаток 27 до Правил внутрішнього розпорядку
--	---

	установ виконання покарань (пункт 5 розділу XXI)
--	---

ПОСТАНОВА

**про тимчасове поміщення до 24 годин засудженого в
дисциплінарний ізолятор, карцер установи виконання покарань**

	Додаток 28 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 5 розділу XXI)
--	--

ПОСТАНОВА

**про тимчасове поміщення засудженого в окрему камеру
дисциплінарного ізолятора (карцеру) установи виконання
покарань на час проведення службового розслідування**

	Додаток 29 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 7 розділу XXI)
--	--

ЖУРНАЛ

**обліку відвідувань дисциплінарного ізолятора, приміщень
камерного типу, одиночних камер та карцеру адміністрацією
установи виконання покарань**

					Розпочато _____ 20__ року	
					Закінчено _____ 20__ року	
Інв. № _____						
№ з/п	Дата	Час	Посада, спеціальне звання, прізвище відвідувача	Мета відвідування, зміст зауважень	Вжиті заходи	Примітка
1	2	3	4	5	6	7

Примітки:

1. Журнал зберігається у молодшого інспектора чергової зміни.
2. Облік відвідувань ведеться у журналі, розділеному на дві частини. У першій частині роблять записи начальник установи виконання покарань, його заступники,

начальник відділу нагляду і безпеки та начальник оперативного відділу (групи), у другій частині - ЧПНУ, керівник медичної частини (черговий лікар), начальники відділень соціально-психологічної служби (вихователі), інші працівники установи виконання покарань.

3. ЧПНУ, керівник медичної частини (черговий лікар) роблять записи щодня, інші посадові особи - не рідше одного разу на тиждень.

	Додаток 30 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 3 розділу XXII)
--	---

ПОСТАНОВА

про направлення засудженого на лікування до медичної частини

	Додаток 31 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 3 розділу XXII)
--	---

ПОСТАНОВА

про направлення засудженого на лікування до лікарняного закладу

	Додаток 32 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XXV)
--	--

АКТ

про вилучення продуктів харчування, предметів, виробів і речей, не передбачених переліком продуктів харчування, виробів і речовин, які засуджені можуть отримувати в посилках (передачах), купувати в крамницях установ виконання покарань та зберігати при собі (понад встановлену переліком норму)

	Додаток 33 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XXV)
--	--

ЖУРНАЛ

обліку грошей, цінностей, предметів, речей, речовин і виробів, вилучених у засуджених або при спробі доставки їх до

(найменування установи виконання покарань)

				Розпочато _____ 20__ року	
				Закінчено _____ 20__ року	
№ з/п	Прізвище особи, у якої вилучені гроші, цінності, предмети, речі, речовини чи вироби, їх місцезнаходження	Вилучені гроші (сума словами), цінності (опис, кількість), предмети, речі, речовини, вироби (кількість, вага чи об'єм)	Дата, № протоколу про вилучення	Дата і підпис ЧПНУ в отриманні вилучених грошей, цінностей, предметів, речей, речовин чи виробів	Дата, № квитанції бухгалтерії про прийняття грошей, цінностей
1	2	3	4	5	6

- Примітки:
1. У журналі обліковуються гроші, цінності, предмети, речі, речовини і вироби, вилучені на території зони, що охороняється, у засуджених, у посылках, передачах і бандеролях, які надійшли на їх адресу, або в інших осіб, якщо вони призначалися для передання засудженим.
 2. Журнал поділяється на дві частини. У першій частині гроші, цінності, предмети, речі, речовини і вироби, вилучені при спробі їх передання до зони, що охороняється (в посылках, передачах, бандеролях та у громадян). У другій частині обліковуються гроші, цінності, предмети, речі, речовини і вироби, вилучені на території зони, що охороняється, та безпосередньо у засуджених.
 3. Журнал має бути пронумерований, прошнурований і скріплений печаткою.

Додаток 34
до Правил внутрішнього розпорядку
установ виконання покарань
(пункт 3 розділу XXV)

ПРОТОКОЛ ВИЛУЧЕННЯ

	Додаток 35 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XXVII)
--	--

ПОСТАНОВА

**про переведення засудженого з приміщення камерного типу
виправної колонії максимального рівня безпеки у звичайне жиле
приміщення у тій самій виправній колонії**

	Додаток 36 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань
--	---

	(пункт 2 розділу XXVII)
--	-------------------------

ПОСТАНОВА

про переведення засудженого з дільниці ресоціалізації виправної колонії мінімального (середнього) рівня безпеки до дільниці соціальної реабілітації цієї виправної колонії

	Додаток 37 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XXVII)
--	--

ПОСТАНОВА

про переведення засудженого

	Додаток 38 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 2 розділу XXVII)
--	--

ПОСТАНОВА

про переведення засудженого, який злісно порушує режим відбування покарання, із звичайного жилого приміщення виправної колонії максимального рівня безпеки до приміщення камерного типу цієї виправної колонії

	Додаток 39 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 3 розділу XXVII)
--	--

ПЕРЕЛІК

матеріалів, які надсилаються до центральної комісії для розгляду питання про переведення засуджених до установ виконання покарань інших областей

1. Умотивоване подання начальника установи виконання покарань, погоджене з начальником міжрегіонального управління та спостережною комісією.
2. Характеристика на засудженого(у).
3. Довідка про наявність у засудженого(ї) заохочень та накладених на нього (неї) стягнень.
4. Довідка по особовій справі засудженого(ї), де обов'язково зазначаються рух засудженого(ї), стисла фабула вчиненого ним (нею) злочину, родинні зв'язки та співучасники злочину.
5. Довідка про стан здоров'я засудженого(ї).

Примітка.	За потреби можуть додаватися й інші документи.
	Додаток 40 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 6 розділу XXVII)

ПОСТАНОВА

**про поміщення засудженого в окрему камеру дисциплінарного
ізолятора, приміщення камерного типу (одиначну камеру) на
загальних підставах**

	Додаток 41 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XXIX)
--	---

ЗРАЗКИ

	Додаток 42 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XXIX)
--	---

ЖУРНАЛ

**реєстрації засуджених, яким надано право проживати зі своїми
сім'ями за межами установи виконання покарань**

					Розпочато _____ 20__ року	
					Закінчено _____ 20__ року	
Інв. № _____						
№ з/п	Дата, час реєстрації	Прізвище, ім'я, по батькові засудженого(ї), який (яка) реєструється	Підпис засудженого(ї), який (яка) реєструється	Прізвище, ім'я, по батькові працівника, який здійснював реєстрацію засудженого(ї)	Підпис працівника, який здійснював реєстрацію засудженого(ї)	Примітки
1	2	3	4	5	6	7

--	--	--	--	--	--	--

Примітка. Журнал має бути пронумерований, прошнурований, скріплений печаткою та зберігатися у черговій частині установи.

	Додаток 43 до Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань (пункт 1 розділу XXXI)
--	---

ПОСТАНОВА
про надання засудженій жінці права проживання за межами
установи виконання покарань